

EUROPEAN COMMISSION
DIRECTORATE-GENERAL
CLIMATE ACTION

Directorate B - European and International Carbon Markets

2. sz. útmutató dokumentum az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerére 2020 után vonatkozó harmonizált ingyenes kiosztási módszerről

A kiosztás létesítmény szintjén történő meghatározásával kapcsolatos útmutató

Végleges változat kiadása: 2019. február 15.

Az útmutató nem jelenti a Bizottság hivatalos álláspontját, és jogilag nem kötelező érvényű. Célja ugyanakkor, hogy egyértelművé tegye az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: EU ETS irányelv) és a kibocsátási egységek harmonizált ingyenes kiosztására vonatkozó uniós szintű átmeneti szabályoknak a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10a. cikke értelmében történő meghatározásáról szóló 2019/331/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben (a továbbiakban: kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet) rögzített követelményeket, és alapvető fontosságú a jogilag kötelező érvényű szabályok értelmezéséhez.

Tartalomjegyzék

1	A jelen útmutató dokumentum kiterjedése	3
2	A kiosztási módszerek áttekintése.....	5
2.1	Mikor melyik létesítmény-szintű kiosztási módszer alkalmazandó?	5
2.2	A CO ₂ -kibocsátásáthelyezési státusz hatása a létesítmény(rész) szintjén történő kiosztásra.....	9
3	A létesítmény felosztása létesítményrészekre	18
3.1	Termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása	19
3.2	Hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása	20
3.3	Távfűtésre szolgáló létesítményrész meghatározása	22
3.4	Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása	24
3.5	Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészek meghatározása.....	25
4	A létesítményrészenkénti kiosztás meghatározása	28
4.1	Termék-referenciaérték szerinti létesítményrész	28
4.2	Hő-referenciaérték szerinti létesítményrész.....	31
4.3	Távfűtésre szolgáló létesítményrész.	33
4.4	Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész	34
4.5	Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész	35
5	Előzetes és végleges kiosztás létesítményenként.....	38
5.1	Előzetes kiosztás.....	38
5.2	Végleges kiosztás.....	38
6	A múltbeli tevékenységi szint meghatározása.....	39
6.1	Alapmódszer a múltbeli tevékenységi szint meghatározására	39
6.2	Múltbeli tevékenységi szint meghatározása, amikor nem a teljes alapidőszak jön számításba	40
7	További példák.....	44
7.1	1. példa: Létesítmény termék-referenciaértékek nélkül és különböző CO ₂ -kibocsátásáthelyezési állapotokban.....	44
7.2	2. példa: Kapcsolt hő és villamos energia (CHP)	45
7.3	3. példa: Összetett példa.....	46
A.	melléklet: Összehasonlítás a 2011. évi 2. sz. útmutató dokumentummal.....	54

1 A jelen útmutató dokumentum kiterjedése

A jelen útmutató dokumentum egy olyan dokumentációkészlet része, amelynek célja, hogy segítséget nyújtson a tagállamoknak és azok illetékes hatóságainak a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?qid=1555066756001&uri=CELEX:32019R0331>) az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszerének (2020 utáni) negyedik kereskedési időszakára vonatkozóan megállapított kiosztási módszer Uniós-szerte történő következetes megvalósításában. A kiosztási módszerre vonatkozó általános útmutatást nyújtó 1. sz. útmutató dokumentum áttekinti az útmutató dokumentumok jogszabályi háttérét. Emellett ismerteti, miként viszonyulnak egymáshoz a különböző útmutató dokumentumok, és tartalmazza az útmutatás keretében használt kifejezések jegyzékét¹.

A jelen útmutató dokumentum részletezi az EU ETS irányelv (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A02003L0087-20180408&from=EN&lang3=choose&lang2=choose&lang1=HU>) 10a. cikke szerinti, az 1. sz. útmutató dokumentumban leírt általános harmonizált ingyenes kiosztási módszert, és kifejti, hogy a kiosztási módszer miként alkalmazandó a létesítmények szintjén, valamint többek között ismerteti a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának való kitettség kezelését szolgáló rendelkezések hatását. A dokumentum leírja a módszerben e célból megkülönböztetett létesítményrészek különböző típusait, valamint az egyes létesítményrészekre vonatkozó kiosztás meghatározásának módját.

A 2. fejezet leírja a létesítmények szintjén történő kiosztás megállapítását szolgáló 4 módszert és a létesítmények CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszának hatását. Ezt követően a 3. fejezet kifejti a létesítmények létesítményrészekre való felosztásának módját, ezután pedig a 4.1–4.5. fejezetek egyszerű példák használatával bemutatják az egyes módszereket. A kiosztás befejező lépéseit ezt követően az 5. fejezet magyarázza el. A 6. fejezet a múltbeli tevékenységi szintek meghatározásáról szól. A 7. fejezet a létesítmény szintjén történő kiosztás meghatározásának módjára vonatkozó további példákat mutat be. Az útmutató dokumentum főbb módosításainak áttekintése – a 3. kereskedési időszakhoz kidolgozott, 2011-es verzióhoz képest – az A. mellékletben található.

Figyelembe kell venni, hogy ez az útmutató dokumentum nem határoz meg a módszerhez tartozó ágazatspecifikus elemeket vagy pl. a hulladékgázokra vagy az ágazatközi hőáramokra vonatkozó különleges rendelkezéseket. Ezzel kapcsolatos további információk az 1. sz. útmutató dokumentum 1.2. fejezetében ismertetett egyéb útmutató dokumentumokban található.

A jelen dokumentumban szereplő, bizonyos cikkekre történő hivatkozások a módosított EU ETS irányelvre és a kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletre utalnak.

---

¹ Mindegyik útmutató dokumentum angol nyelven megtalálható ezen a linken: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/allowances_en#tab-0-1

Megjegyzések az útmutató dokumentum jelen verziójában függőben lévő kérdésekkel kapcsolatban

Mivel a kiosztási módszerrel kapcsolatos döntéshozatal még nem zárult le, a jelen útmutató dokumentum egyes elemei egyelőre nincsenek meghatározva. Ide tartoznak különösen az ingyenes kibocsátási egységek kiosztásának változásaira vonatkozó részletes szabályokról, a referenciaértékek aktualizálásáról és az új CO₂-kibocsátáshelyezési listáról szóló, még elfogadásra váró végrehajtási jogi aktushoz kapcsolódó kérdések. Ugyanez igaz lehet azokra a hivatkozásokra, amelyek magukra a függőben lévő jogszabályokra, illetve az azokat kísérő, még elkészítésre vagy véglegesítésre váró útmutató dokumentumokra utalnak. Az ezen dokumentumokra, hivatkozási számokra utaló részek sárga kiemeléssel kerültek megjelölésre. A pontos adatok a vonatkozó uniós jogi aktusok elfogadását, hatályba lépését követően kerülhetnek megadásra.

2 A kiosztási módszerek áttekintése

Ez a fejezet ismerteti a különböző létesítménytípusok esetében a létesítményrész szintjén történő kiosztás kiszámításának különböző módjait, valamint azokat a feltételeket, amelyek mellett az egyes módszerek alkalmazandók (2.1. fejezet). A 2.2. fejezet ezután kifejti, hogy egy létesítmény CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza az adott létesítmény esetében hogyan befolyásolja a kiosztást.

2.1 Mikor melyik létesítmény-szintű kiosztási módszer alkalmazandó?

A kibocsátási egységek ingyenes kiosztása az előzetes uniós termék-referenciaértékeken alapul a lehetőségek szerint. Ugyanakkor nem minden esetben lehet meghatározni termék-referenciaértéket, például azért, mert a termékskála túlságosan sokszínű vagy változó. Ezekben az esetekben a hő-referenciaértéket, a tüzelőanyag-referenciaértéket vagy a technológiai kibocsátásokat felhasználó úgynevezett „tartalék-referenciaérték” módszerek alkalmazandók.

Az egyes létesítményeknek történő kiosztást az alábbi lépések szerint állapítják meg, amelyeket az *általános kiosztási módszerről szóló 1. sz. útmutató dokumentum* részletesen kifejti:

- A létesítmény létesítményrészekre oszlik, amelyekre a különböző típusú referenciaértékek alkalmazandók, valamint attól függően, hogy termékeik a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának jelentősen kitettnek minősülnek-e;
- A létesítményrészek szintjén történő kiosztás meghatározása úgy történik, hogy a létesítményrész múltbeli tevékenységi szintjét megszorozzák az alkalmazandó referenciaértékkel és a vonatkozó korrekciós tényezőkkel, többek között a CO₂-kibocsátás-áthelyezésnek való kitettséget jelző tényezővel (CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező);
- A létesítményrészenkénti kiosztásokat összeadják a létesítmény szintjén. Ez a mennyiség az úgynevezett „előzetes ingyenes kiosztás”. A végleges kiosztás megállapításához ágazatközi korrekciós tényező alkalmazható abban az esetben, ha az előzetes ingyenes kiosztások összege meghaladja a rendelkezésre álló ingyenes kibocsátási egységek mennyiségét. Az ingyenes kiosztásra jogosult villamosenergia-termelők esetében, mint amilyenek a nagy hatékonyságú kombinált hő- és villamosenergia-rendszerek és a távfűtés, a lineáris csökkentési tényezőt alkalmazzák azokban az években, amikor az ágazatközi korrekciós tényező alkalmazására nem kerül sor.

Négy módszert alkalmaznak a különböző létesítményrészek részére történő ingyenes kibocsátási egységek kiosztásának meghatározásához. A módszerek az alábbi, a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 10. cikkének (2) bekezdésében meghatározott szigorú sorrendben alkalmazandók:

- A termék-referenciaérték szerinti módszer;

- A hő-referenciaérték szerinti módszer;
- A tüzelőanyag-referenciaérték szerinti módszer;
- A technológiai kibocsátások szerinti módszer.

Az [1. táblázat](#) az egyes módszerekre vonatkozó feltételekről ad áttekintést.

Figyelembe kell venni, hogy a fent említett hő-referenciaérték szerinti módszert 2 különböző típusú létesítményrészre, a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészre és (a 4. fázisban) újonnan bevezetett távfűtésre szolgáló létesítményrészre alkalmazzák. A távfűtésre vonatkozó, a 4. kereskedési időszakban használt fogalmak és meghatározások magyarázata a szövegdobozban, valamint az alábbi 3. és 4. fejezetek külön alfejezeteiben olvasható.

A távfűtéssel kapcsolatos fogalmak a 4. fázisban

A távfűtés különböző módokon jelenik meg az EU ETS összefüggésében és a 4. kereskedési időszakban az ingyenes kiosztására vonatkozó szabályokban. Különbséget lehet tenni a következők között:

- A távfűtés, mint a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 2. cikkének (4) bekezdésében meghatározott **tevékenység**:
„a mérhető hő hálózaton keresztüli, helyiség fűtésére, helyiség hűtésére vagy használatimelegvíz-előállítás céljára történő elosztása az EU ETS hatálya alá nem tartozó épületek vagy telephelyek számára, a termékek előállításához és a kapcsolódó tevékenységekhez, illetve a villamosenergia-előállításához felhasznált mérhető hő kivételével”
- Távfűtési **létesítmény**: távfűtés céljából hőt termelő létesítmény, amely a használt létesítmény típusától és kapacitásától függően lehet az EU ETS hatálya alá tartozó vagy az alá nem tartozó létesítmény;
- Távfűtési **hőelosztó**: távfűtési hálózaton keresztül osztja el a hőt, amely lehet maga az elosztó által termelt vagy harmadik felektől beszerzett hő.
- Távfűtési **hálózat**: távfűtés céljából hő elosztására használt csővezetékek és berendezések hálózata;
- Távfűtés-**létesítményrész**: olyan létesítményrész, amelyet a célból hoztak létre, hogy egy EU ETS létesítményben a kiosztási szabályokról szóló EU-rendelet 2. cikk 4. pontja szerinti távfűtés céljára exportált mérhető hőhöz rendelhető ingyenesen kiosztható kvótamennyiség megállapításra kerülhessen (Pontos definíció a kiosztási szabályokról szóló EU-rendelet 2. cikk 5. pontjában található);
- Távfűtési **cél**: az ingyenes kiosztásra jogosult exportált hő („távfűtés céljára exportált mérhető hő”) és az ingyenes kiosztásra nem jogosult exportált hő (más célokra, például villamosenergia-termelésre exportált hő) megkülönböztetésére.

1. táblázat: A négy módszer alkalmazásának feltételei

Módszer	Érték	Feltételek
Termék-referenciaérték	A NIMs-ek benyújtását követően lásd a referenciáértékek aktualizálásáról szóló végrehajtási jogi aktusban ² szereplő listát	Termék-referenciaérték található a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletében. A termékek megfelelnek a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletében megadott kritériumoknak, amint azt a 9. sz. útmutató dokumentum részletesebben kifejti.
Hő-referenciaérték ₃	XX ⁴ Kibocsátási egységek / nettó mérhető hő TJ mennyisége	<p>Hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében:</p> <p>A hő esetében az alábbi hat feltétel mindegyikét teljesíteni kell, hogy a hő-referenciaérték szerinti létesítményrész vonatkozhasson rá (2. cikk (3) bekezdés):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A hő mérhető (mivel azonosítható csővezetéseken vagy vezetéken keresztül, hővezető közeg használatával történik a továbbítása, így hőmennyiségmérő⁵ van beszerelve vagy szerelhető be) (2. cikk (7)–(8) bekezdés); 2. A hőt felhasználják egy bizonyos célra (termékek gyártása, mechanikus energia, fűtés, hűtés); 3. A hőt nem használják villamos energia előállítására 4. A hő nem a salétromsav termék-referenciaérték határain belül keletkezik (16. cikk (5) bekezdés). 5. A hőt nem fogyasztják el a termék-referenciaérték rendszerhatárain belül; 6. A hőt: <ul style="list-style-type: none"> ▪ az ETS létesítmény határain belül fogyasztják el, és ETS létesítmény állítja elő; <p>VAGY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ az ETS létesítmény határain belül állítják elő, és nem-ETS létesítmény vagy más entitás fogyasztja el az alábbiakon kívüli egyéb célra: <ul style="list-style-type: none"> ○ Villamosenergia-termelés; ○ Távfűtés. <p>Távfűtésre szolgáló létesítményrész esetében:</p> <p>A hő esetében teljesülnie kell a fenti 1–4. feltételnek, azt egy ETS létesítménynek kell előállítania ÉS távfűtés céljára kell exportálni (2. cikk (5) bekezdés).</p> <p><i>Az EU ETS-en kívül előállított hő nem jogosult ingyenes kiosztásra.</i></p>

² Hiperlink beszúrása

³ Ideértve, ha azt távfűtésre szolgáló létesítményrészekre alkalmazzák; további információért lásd a 3.3. fejezetet.

⁴ A végleges érték a NIMs-ek benyújtását követően kerül meghatározásra, a referenciaértékek aktualizálásáról szóló végrehajtási jogi aktus által.

⁵ További információk a nyomon követésről és bejelentésről szóló 5. útmutató dokumentumban találhatók.

Módszer	Érték	Feltételek
		A létesítmény-határon keresztüli hőáramra vonatkozó további információk találhatóak a 6. útmutató dokumentumban.
Tüzelőanyag-referenciaérték	XX ⁶ Kibocsátási egységek / tüzelőanyag-felhasználás TJ mennyisége	<p>A tüzelőanyag-ráfordítás⁷ esetében az alábbi négy feltételt kell teljesíteni, hogy a tüzelőanyag-referenciaérték létesítményrész vonatkozhatson rá (2. cikk (6) bekezdés):</p> <ul style="list-style-type: none"> – A tüzelőanyagot nem fogyasztják el a termék- vagy hő-referenciaérték szerinti létesítményrész határain belül – A tüzelőanyagot nem használják villamos energia előállítására – A tüzelőanyagot nem fáklyázzák a biztonsági fáklyázás kivételével. – A tüzelőanyag égetésének célja: <ul style="list-style-type: none"> ▪ közvetlen fűtés vagy hűtés hővezető közeg nélkül (a hő nem mérhető) <p>VAGY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mechanikus energia előállítása, amelyet nem villamos energia előállítására használnak <p>VAGY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ termékek gyártása
Technológiai kibocsátásokra vonatkozó koncepció	0.97 (Kibocsátási egységek/ technológiai kibocsátás)	<p>A technológiai kibocsátások esetében mindkét alábbi feltételt teljesíteni kell, hogy a technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész vonatkozhatson rá (2. cikk (10) bekezdés):</p> <ul style="list-style-type: none"> – A kibocsátásokra nem terjed ki termék-referenciaérték vagy bármilyen egyéb tartalék-referenciaérték szerinti módszer; – A „technológiai kibocsátásnak” tekintett kibocsátások az alábbiak egyikét jelentik: <ul style="list-style-type: none"> ▪ az EU ETS irányelv I. mellékletében felsorolt nem-CO₂ üvegházhatású gázkibocsátások, amelyek a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletében felsorolt valamely termék-referenciaérték rendszerhatárain kívül történnek; ▪ az alábbiakban felsoroltak közül bármely folyamatból származó CO₂ kibocsátások; Csak a gyártási folyamat vagy kémiai reakció közvetlen és azonnali eredményeként jelentkező CO₂ vehető figyelembe. A CO oxidációjából vagy más tökéletlenül oxidálódó szénből származó CO₂ nem tartozik ide, függetlenül attól, hogy erre az oxidációra ugyanabban vagy egy különálló műszaki egységben kerül sor. Példa: A CO nyitott kemencében történő oxidációjából származó CO₂ nem tekinthető az e kategória szerinti

⁶ A végleges érték a NIMs-ek benyújtását követően kerül meghatározásra, a referenciaértékek aktualizálásáról szóló végrehajtási jogi aktus által.

⁷ Ebben az esetben a „tüzelőanyag” – adott esetben – magában foglalja a hulladékgázok azon részét, amely a hulladékgáz *fogyasztásának* tulajdonítható, ha az termék-referenciaérték szerinti létesítményrészen kívül történik. További információ a hulladékgázról és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekről szóló 8. sz. útmutató dokumentumban található.

Módszer	Érték	Feltételek
		<p>technológiai kibocsátásnak (azonban a kritériumok teljesülése esetén a harmadik kategóriába tartozhat – <i>a hulladékgázok nyitott kemencében történő égetésével kapcsolatos további útmutatás a hulladékgázokról és a technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészekről szóló 8. sz. útmutató dokumentumban található</i>).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mérhető hő, nem mérhető hő vagy villamos energia előállítása céljából a hulladékgázok égetéséből származó kibocsátások, LESZÁMÍTVÁ az adott gázokéval azonos energiatartalmú földgázmennyiség égetéséből származó, egyenértékben vett kibocsátásokat, figyelembe véve az eltérő energiaátalakítási hatékonyságokat (<i>a hulladékgázok meghatározásával és a megfelelő kiosztással kapcsolatos további információk a hulladékgázokról és a technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészekről szóló 8. sz. útmutató dokumentumban található</i>). <p>Releváns folyamatok (feltéve, hogy a hőtermelésen kívüli egyéb elsődleges célt szolgálnak):</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ércék, koncentrátumok és másodlagos anyagok fémvegyületeinek kémiai, elektrolitikus vagy pirometallurgiai redukciója; ○ Fémek és fémvegyületek szennyeződéseinek eltávolítása; ○ Karbonátok termikus lebomlása, a füstgázmosáshoz használt karbonátok kivételével; ○ Kémiai szintézis, amelyben széntartalmú anyag vesz részt a reakcióban; ○ Széntartalmú adalékanyagok vagy nyersanyagok felhasználása; ○ Félfém-oxidok vagy nemfém-oxidok (például szilikon-oxidok és foszfátok) kémiai vagy elektrolitikus redukciója;

A különböző típusú létesítményrészekből történő hővisszanyerés módozataival kapcsolatos kérdésekkel a 3.4. fejezet foglalkozik.

2.2 A CO₂-kibocsátásáthelyezési státusz hatása a létesítmény(rész) szintjén történő kiosztásra

A CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának jelentős mértékben kitettnek minősülő ágazatok és alágazatok azok, amelyek esetleg jelentős versenyhátrányban vannak az EU-n kívüli azon területeken működő versenytársakkal szemben, ahol nincsenek hasonló kibocsátási korlátozások. A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusát, amely meghatározta azoknak az ágazatoknak és alágazatoknak a listáját, amelyek a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának kitettnek minősülnek, 2019. február 15-én fogadták el⁸ az EU ETS

⁸ A vonatkozó bizottsági határozat hatályba lépése 2019. április második felében várható. A határozat és a melléklet szövegét a Bizottság már elfogadta, azonban az Európai Parlament és a Tanács a jogszabályok elfogadása előtti kifogásemelési jogukkal élhetnek az ún. scrutiny időszak keretében. Módosítást nem tehetnek a szövegben, legfeljebb

irányelv 10b. cikkében megállapított kritériumok alapján⁹. A jogi aktus 63 olyan (al)ágazatot határoz meg, amelyek a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának kitettnek minősülnek. A jóváhagyott lista 10 évig lesz érvényben, azaz az EU ETS negyedik kereskedési időszaka alatt nem lesz aktualizálva, és ebben a dokumentumban „CO₂-kibocsátásáthelyezési listaként” (vagy más néven szénszivárgási lista) fog szerepelni. A listán szereplő ágazatok és alágazatok ezen kívül „CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett” (al)ágazatokként, a listán nem szereplő (al)ágazatok pedig „CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett” (al)ágazatokként szerepelnek itt.

NACE- és PRODCOM-kódok

Annak az értékelése, hogy valamely (al)ágazat a listára kerülhet-e, elvben a NACE-nómenklatúra szerinti kódjukon alapul, bár számos alszektor esetében annak alapját a részletesebb PRODCOM-osztályozás szerinti kódok képezik.

A NACE-kódok 4 számjegyű kódok, amelyeket annak osztályozására használnak, hogy egy létesítmény a végzett tevékenységek alapján mely meghatározott ágazathoz tartozik. A kódok az Európai Unión belül folyó gazdasági tevékenységek osztályozási rendszeréből származnak. A PRODCOM-kód egy 8 számjegyű kód, amelynek elnevezése a „PRODuCts of the European COMmunity Inquiry” (az Európai Közösség által vizsgált termékek) kifejezésből ered. Ez a gyártott termékekre vonatkozó, egy uniós rendelet (3924/91) által szabályozott felmérés. A termék-meghatározásokat az egész EU-ban szabványosítják, hogy az egyes termékeket illetően összehasonlíthatók legyenek a tagállami adatok és az összesített európai termelés. A NACE- és a PRODCOM-kódok között közvetlen kapcsolat van: a PRODCOM-kód első 4 számjegye megegyezik a NACE-kód 4 számjegyével.

A CO₂-kibocsátásáthelyezési listán szereplő (al)ágazatok létesítményei a referenciaérték szerinti kibocsátási egységek akár 100%-át ingyenesen megkapják. A listán nem szereplő ágazatok létesítményei viszont csak a referenciaérték szerinti kibocsátási egységek 30%-át kapják meg ingyenesen, mely százalékos arány 2026 után, 2030-ig 0%-ra csökken. Ez alól kivételt képeznek a távfűtésre szolgáló létesítményrészek, amelyek esetében az ingyenesen megkapott kibocsátási egységek aránya 2026 után is 30% marad. Ezeket az arányokat fejezi ki az úgynevezett CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező, amelynek értéke a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett ágazatok esetében 1, a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett ágazatok esetében pedig, a 4. kereskedési időszak kezdetén 0,300. A [2. táblázat](#) e CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezők időbeli változását mutatja be a különböző kategóriák esetében.

---

elutasíthatják jóváhagyásukat, azonban ennek rendkívül kicsi az esélye. A határozat jelenlegi formájában a következő linken érhető el: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2019/HU/C-2019-930-F1-HU-MAIN-PART-1.PDF>. A határozat melléklete a következő linken érhető el: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/3/2019/HU/C-2019-930-F1-HU-ANNEX-1-PART-1.PDF>.

⁹ https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/allowances/leakage_en#tab-0-1

2. táblázat: A CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezők áttekintése a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett (al)ágazatok, a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett (al)ágazatok és a távfűtésre szolgáló létesítményrészek tekintetében¹⁰

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
CO ₂ -kibocsátásáthelyezés i tényező (CLEF) a CO ₂ -kibocsátásáthelyezés kockázatnak kitett (al)ágazatok esetében	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
CO ₂ -kibocsátásáthelyezés i tényező a CO ₂ -kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett (al)ágazatok esetében	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,225	0,150	0,075	0
CO ₂ -kibocsátásáthelyezés i tényező a távfűtésre szolgáló létesítményrészek esetében:	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300

Az előzetes ingyenes kiosztás meghatározásához meg kell szorozni a referenciaértéket a múltbeli tevékenységi szinttel és a megfelelő CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezővel. Mivel a referenciaértékek a létesítményrészekre vonatkoznak, a CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező is a létesítményrész szintjén alkalmazandó. Az ágazatközi korrekciós tényező (CSCF) kiszámításához szükséges előzetes mennyiség számítása az alábbi általános egyenlet szerint történik:

$$F_{i,k} = BM_{(i)} \times HAL_i \times CLEF_{i,k}$$

Ahol:

$F_{i,k}$ Éves előzetes kiosztás az i létesítményrész számára a k évben (évenkénti kibocsátási egységek);

BM_i Alkalmazandó referenciaérték (kibocsátási egység tevékenységi egységenként¹¹);

¹⁰ Az irányelv 30. cikkével összhangban felülvizsgálható a CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező k 2026 utáni csökkentése tekintetében, ha nincs jelentős CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázat, valamint a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett esetekben és a távfűtés esetében.

¹¹ tonna termék (vagy CO₂ súlyozott tonna, CWT) a termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében, GJ hő a hő-referenciaérték szerinti (és a távfűtésre szolgáló) létesítményrészek esetében, GJ

HAL_i	A létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje (évenkénti tevékenység egység)
$CLEF_{i,k}$	Alkalmazandó CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező (mértékegység nélkül)

A végleges ingyenes kiosztás meghatározása adott esetben a CSCF kiszámítása után, a létesítmény szintjén történik az 5.1 .fejezetben leírtak szerint.

A termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében

A referenciaértékkel rendelkező termékekhez tartozó kibocsátási egységek kiszámításakor az alkalmazandó CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező meghatározásához a kibocsátásáthelyezési listát használják. Amennyiben a termék-referenciaérték szerinti létesítményrész által előállított termék rajta van a listán (vagyis a NACE-kódja vagy PRODCOM-kódja szerepel a listán), a használt CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező 1. Ellenkező esetben a [2. táblázat](#)ban megadott csökkenő tényezőt használják (a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett (al)ágazatokra vonatkozó CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező). A CO₂-kibocsátásáthelyezési lista a NACE 2. felülvizsgálatán alapul, a megfelelő PRODCOM 2010 kóddal. További információért lásd a 4.1. fejezetet.

A tartalék-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében

A hő- és tüzelőanyag-referenciaérték és/vagy a technológiai kibocsátás szerinti módszer használata esetén az alkalmazott CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező attól függ, hogy a hő, a tüzelőanyag vagy a technológiai kibocsátás a CO₂-kibocsátásáthelyezési listán szereplő termék gyártásának folyamatához kapcsolódik-e. Abban az esetben, ha a gyártott termék szerepel a CO₂-kibocsátásáthelyezési listán, az alkalmazott CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező minden évben 1, egyéb esetben pedig a csökkenő CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező használatos.

Ha egy létesítmény hőt exportál egyik másik létesítmény számára, több odafigyelés szükséges. Ha egy létesítményrész ETS-létesítménynek exportál hőt, akkor annak a létesítményrésznek a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza alkalmazandó, amelyben az importált hőt felhasználják. Ez abból következik, hogy a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet alapján a kibocsátási egységeket a hőfogyasztók kapják, kivéve, ha a hőt importáló létesítmény nem tartozik az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszeréhez. Utóbbi esetben a kibocsátási egységeket a hőtermelő kapja. A határon keresztül folyó hőáramlások esetében alkalmazott kiosztási eljárással kapcsolatban további információ a *6. sz. útmutató dokumentumban* található.

A hőimportáló CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza a CO₂-kibocsátásáthelyezési listából származtatható a hőimportáló létesítmény által gyártott termék(ek) alapján, a feljebb leírtak szerint. Ha egy létesítmény nem ETS-létesítménynek exportál hőt, akkor az importáló létesítmény CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza alapesetben kockázatnak nem kitettnek vélelmezett, kivéve, ha bizonyítható, hogy azon termékek státusza, amelyekhez az exportált

---

tüzelőanyag a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészek esetében vagy t CO₂ a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészek esetében

hőt felhasználják, kockázatnak kitett. Az ezt bizonyító vonatkozó dokumentációt bele kell foglalni az adatgyűjtési jelentésbe. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk ezeket a dokumentumokat, és a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusz megváltoztatása előtt el kell fogadniuk azokat. Abban az esetben, ha egy létesítmény távfűtésre exportál hőt, az exportáló létesítményrész mindig CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitettnek tekintendő.

A „de minimis szabály”

Abban az esetben, ha egy létesítményen belül a tartalék-referenciaérték szerinti létesítményrész-típusonként egynél több CO₂-kibocsátásáthelyezési státusz létezik, a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet egy lehetséges módszert biztosít az adatgyűjtés egyszerűsítésére, ha egy tevékenységi szint „dominánsnak” tekinthető¹². Konkrétan, ha a hő-referenciaérték szerinti létesítményrész (illetve a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész vagy a technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész) múltbeli tevékenységi szintjének legalább 95%-a a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának jelentős mértékben kitett ágazatokat vagy alágazatokat szolgál ki, akkor az egyetlen hő-referenciaérték szerinti létesítményrésznek (illetve tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrésznek vagy technológiai kibocsátás szerinti létesítményrésznek) tekintendő, amelynek egésze a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett. Ennek a fordítottja is igaz, és a létesítményrész egésze a CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak nem kitettnek minősül, ha a múltbeli tevékenységi szintjének legalább 95%-a nincs kitéve CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának. Egyik esetben sem szükséges külön meghatározni a kiosztást a fennmaradó 5% tekintetében. A de minimis szabály ez esetben történő alkalmazása nem érinti a nyomkövetési kötelezettségeket. *További részletekért lásd a nyomon követésről és jelentéstételről szóló 5. sz. útmutató dokumentumot.*

Ez a szabály alkalmazandó a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészrel együttesen a távfűtésre szolgáló létesítményrészre is: ha a múltbeli tevékenységi szint legalább 95%-a a három hő-referenciaérték szerinti létesítményrész (azaz a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak kitett hő-referenciaérték szerinti létesítményrész, a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett hő-referenciaérték szerinti létesítményrész és a távfűtésre szolgáló létesítményrész) egyikéhez sorolható, akkor az üzemeltető dönthet úgy, hogy a fennmaradó 5%-ot ugyanehhez a létesítményrészhez sorolja.

Mivel a múltbeli tevékenységi szint az alapidőszak alatti számtani középértékén alapul, ez a szabály vonatkozik erre a számtani középértékre, függetlenül attól, hogy a 95%-os szabály az alapidőszak minden évében teljesül-e, vagy nem.

A létesítmény szintjén

A létesítményszintű előzetes kiosztás meghatározásához össze kell adni a létesítményrészek szintjén megállapított kiosztásokat annak rendszerhatárain belül. A következő fejezet

---

¹² A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 10. cikkének (3) bekezdése.

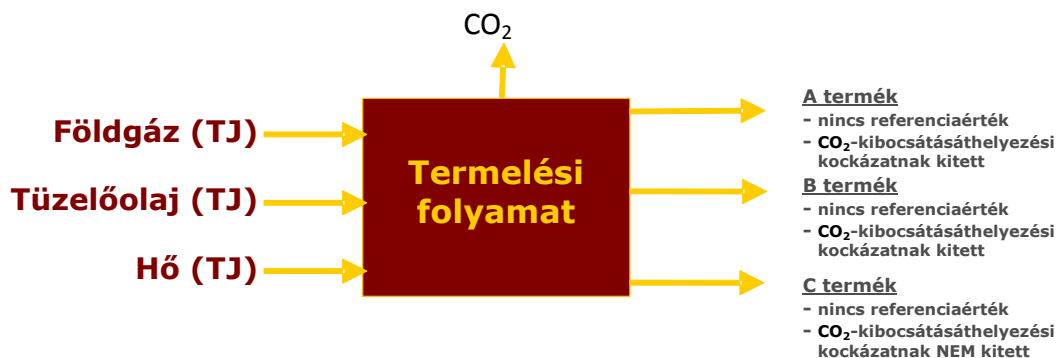
részletesebben kifejti, hogy a kiosztás meghatározása céljából hogyan kell egy létesítményt különálló létesítményrészekre osztani.

Példa: Létesítmény termék-referenciaértékek és különböző CO₂-kibocsátásáthelyezési állapotok nélkül

Az itt bemutatott példán a létesítmény három terméket – A, B és C – állít elő. A NACE-kódot vagy a PRODCOM-kódot (ez utóbbiak részletesezettek, mint a NACE-kódok) összevetik a CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett termékek listájával.

Ezt egy gyakorlati példán keresztül bemutatva, feltételezzük, hogy a létesítmény nyers „sűrített paradicsompürét” (A termék, PRODCOM kód 10391725), „tartósított gombát (kivéve a szárított, fagyasztott vagy ecettel illetve ecetsavval tartósított gombát és szarvasgombát)” (B termék, PRODCOM kód 10391730) és gyümölcs- és zöldséglevelek keverékét (C termék, PRODCOM kód 10321700) állít elő. A kódok első négy számjegye az „Egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás” termék kategóriánál 1039, a „Gyümölcs-, zöldséglé gyártása”-nál pedig 1032. Ha ezeket a kódokat ellenőrizzük a CO₂-kibocsátásáthelyezési listán, akkor kiderül, hogy csak a 10391725-es PRODCOM kódú A termék szerepel a listán, a B és C termékek viszont nem. Ez azt jelenti, hogy annak ellenére, hogy az A és B termékek azonos NACE kóddal rendelkeznek, csak az A termék minősül a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitettnek, a B nem, és a C termék sem. *(A fordító megjegyzése: az eredeti angol nyelvű útmutató dokumentumban szereplő példa még a korábbi, jelenleg hatályos szénszivárgási listán alapszik, nem a 2021-től érvényes listán, ezért került megadásra egy másik, az új szénszivárgási listának megfelelő példa ebben, a magyar nyelvű útmutató dokumentumban.)*

Ezt az alábbi ábra foglalja össze, amelyen az A és a B termék CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak van kitéve, a C termék azonban nincs.

1. ábra: CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitétt és nem kitétt termékeket egyaránt előállító létesítmény

Mivel az A, B és C termékekre vonatkozóan nincs termék-referenciaérték, a tartalék-referenciaértékeket kell alkalmazni. Mivel technológiai kibocsátás nem történik, csak a hő- és a tüzelőanyag-referenciaérték releváns. Mivel a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusz nem azonos minden termék esetében, ezért összesen négy – az alábbiakban felsorolt – létesítményrész van:

- 1. létesítményrész: Hő-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett termékek (A és B) esetében;
- 2. létesítményrész: Hő-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett termékek (C) esetében;
- 3. létesítményrész: Tüzelőanyag-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett termékek (A és B) esetében;
- 4. létesítményrész: Tüzelőanyag-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett termékek (C) esetében;

A 3. és 4. létesítményrészhez csak a mérhető hő termelésére nem felhasznált tüzelőanyag kerül.

A 95%-os szabályt kell alkalmazni annak meghatározására, hogy ténylegesen mind a négy létesítményrész szükséges. A hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek és a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészek múltbeli tevékenységi szintjét ki kell számítani és össze kell hasonlítani a teljes értékkel.

Magyarázó szöveg:

Ha nem állnak rendelkezésre az annak meghatározására szolgáló adatok, hogy a mérhető hő, tüzelőanyag vagy kibocsátások mekkora hányada rendelhető a CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett vagy nem kitett termékekhez, akkor a kimeneteket, bemeneteket és kibocsátásokat az előállított termék mennyiségével arányosa rendelik az adott termékhez. Adathiány esetén közvetett adatok és becslések (pl. az adatgyűjtési sablon szerinti százalékos értékek) használhatók, amelyeket mindig alátámasztanak az üzemeltető által nyújtott biztosítékok.

Ez azt jelenti, hogy abban az esetben, ha egy termék CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak van kitéve (pl. a kazein), de e termék gyártási folyamata CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak nem kitett termékek (pl. friss savó) vagy CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak nem kitett melléktermékek gyártását foglalja magában, a vonatkozó adatokat el kell osztani annak érdekében, hogy az érintett folyamathoz a helyes CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszt rendeljék.

Ha az A és B termékek előállításához elfogyasztott hő számtani átlaga a létesítményben elfogyasztott összes hő legalább 95%-a, akkor csak egy, a teljes elfogyasztott hőmennyiséget magában foglaló hő szerinti létesítményrész lesz, amely jelentős CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitettnek lesz tekintendő. Ha az kevesebb, mint 95%-a, akkor is csak egy, a teljes elfogyasztott hőmennyiség magában foglaló hő szerinti létesítményrész lesz, amely azonban CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak nem kitettnek lesz tekintendő. Hasonlóképpen, ha az A és B termékek előállításához elégetett tüzelőanyag számtani átlaga a létesítmény egészében elégetett tüzelőanyaghoz viszonyítva több mint 95%, akkor csak egy, a létesítményben elégetett teljes tüzelőanyag-mennyiséget magában foglaló és CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitett tüzelőanyag létesítményrész lesz. Ha viszont az kevesebb, mint 5%, akkor csak egy, a létesítményben elégetett teljes tüzelőanyag-

mennyiséget magában foglaló és CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak nem kitett tüzelőanyag létesítményrész lesz.

E gyakorlat céljából feltételezzük, hogy a múltbeli tevékenységi szint mindkét létesítményrészben 95% alatt van, és ezért mind a négy meghatározott létesítményrész alkalmazandó.

A kibocsátási egységek számításakor az egyes létesítményrészeknél a következő képletek használandók:

- 1. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(A+B) \times CLEF_{CL}$;
- 2. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(C) \times CLEF_{non-CL,k}$;
- 3. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(A+B) \times CLEF_{CL}$;
- 4. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(C) \times CLEF_{non-CL,k}$.

Ahol:

BM_h = hő referenciaérték (EUAs/TJ);

$HAL_h(A+B)$ = az A és B előállításához kapcsolódó múltbeli mérhető nettó hőfogyasztás (TJ/év);

$HAL_h(C)$ = a C előállításához kapcsolódó múltbeli mérhető nettó hőfogyasztás (TJ/év);

BM_f = Tüzelőanyag-referenciaérték (EU kibocsátási egység/TJ);

$HAL_f(A+B)$ = az A és B előállításához kapcsolódó múltbeli tüzelőanyag-fogyasztás (TJ/év);

$HAL_f(C)$ = a C előállításához kapcsolódó múltbeli tüzelőanyag-fogyasztás (TJ/év);

$CLEF$ = CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező (mértékegység nélkül, lásd a [2. táblázat](#)ot a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak kitett/CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett (al)ágazatokhoz tartozó, az egyes k évekre vonatkozó CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezők tekintetében).

Ezért az előzetes kiosztás az 1. és 3. létesítményrész esetében minden évben a következő lesz:

- 1. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(A+B) \times 1$
- 3. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(A+B) \times 1$

A 2. és 4. létesítményrész esetében pedig a következő lesz az előzetes kiosztás:

2021–2026:

- 2. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(C) \times 0.300$
- 4. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(C) \times 0.300$

2027-ban:

- 2. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(C) \times 0.225$
- 4. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(C) \times 0.225$

Mivel a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett (al)ágazatok esetében a CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező 2030-ig tovább csökken, a 2. és 4. létesítményrész esetében a következő lesz az előzetes kiosztás:

- 2. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_h \times HAL_h(C) \times 0 = 0$
- 4. létesítményrész: Előzetes kiosztás = $BM_f \times HAL_f(C) \times 0 = 0$

3 A létesítmény felosztása létesítményrészekre

Valamely létesítmény kiosztásának számításakor első lépésben az ún. létesítményrészeket kell meghatározni. A létesítményrész alatt az adott kiosztási módszerhez kapcsolódó valamennyi bemenő és kimenő anyag- és energiaáram és az ezeknek megfelelő kibocsátás értendő. Figyelembe kell venni, hogy a létesítményrész határait nem szükségszerűen a fizikai technológiai egységek határai határozzák meg. A határok alatt a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet értelmében egy anyag- és energiamérleg rendszerhatárai értendők.

Amint azt az általános kiosztási módszerről szóló 1. sz. dokumentum leírja, egy létesítmény legfeljebb $n+7$ létesítményrészre osztható fel, ahol n a létesítményen belül alkalmazandó termék-referenciaértékek száma, amely kiegészül 2 hő-referenciaérték szerinti létesítményrészrel (CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak kitett [CL] és CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatnak nem kitett [nem CL]), 2 tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészrel (CL és nem CL), 2 technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészrel (CL és nem CL), valamint egy távfűtésre szolgáló létesítményrészrel¹³. *A különböző típusú létesítményrészekkel kapcsolatos iránymutatásért lásd az 1. sz. útmutató dokumentumot, a különböző típusú létesítményrészekre vonatkozó fogalom-meghatározásokért pedig az 1. sz. útmutató dokumentum B. mellékletét.*

Egy létesítményen belül valamennyi bemenő és kimenő anyag- és energiaáramot és az ezeknek megfelelő kibocsátást egy létesítményrészhez kell rendelni, kivéve, ha azok ingyenes kiosztásra nem jogosult folyamathoz kapcsolódnak. Erre vonatkozó példák a létesítményben történő villamosenergia-termelés, a biztonsági fáklyázástól eltérő, a termék-referenciaérték szerinti létesítményrész által le nem fedett fáklyázás, vagy a más EU ETS létesítményeknek exportált mérhető hő termelése¹⁴.

Ügyelni kell arra, hogy a létesítményrészek között ne legyen átfedés. A bemenő és kimenő anyag- és energiaáramot és az ezeknek megfelelő kibocsátást nem fedheti le egynél több létesítményrész, és minden egyes létesítményrész esetében kizárólag egy kiosztási módszer szerint végezhető a kiosztás. *(Lásd az adatgyűjtésről szóló 3. útmutató dokumentumban a bemenetek és kimenetek hozzárendelésére, illetve a kibocsátásokra vonatkozó leírást)*

A létesítményeket a 3.1–3.5. fejezetekben leírt lépések szerint oszlanak létesítményrészekre.

---

¹³ A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet a termék-referenciaérték szerinti létesítményrészre vonatkozóan a 2. cikk 2. pontjában, a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészre vonatkozóan a 2. cikk 3. pontjában, a távfűtésre szolgáló létesítményrészre vonatkozóan a 2. cikk 5. pontjában, a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészre vonatkozóan a 2. cikk 6. pontjában, a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészre vonatkozóan pedig a 2. cikk 10. pontjában ad hivatalos fogalom-meghatározást.

¹⁴ A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 10. cikkének (5) bekezdése.

3.1 Termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása

1a. lépés Egy vagy több termék-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása (amennyiben releváns)

Először is meg kell állapítani, hogy a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletében meghatározott egy vagy több termék-referenciaérték vonatkozik-e a létesítményre. Termék-referenciaérték szerinti létesítményrészt kell meghatározni minden egyes alkalmazandó termék-referenciaérték esetében.

Minden egyes termék-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében:

- Azonosítsa a rendszerhatárokat (lásd az ágazatspecifikus útmutatóról szóló 9. útmutató dokumentumokban a határok leírását);
- Keresse meg a vonatkozó termék-referenciaértékeket;
- Keresse meg a CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszt a CO₂-kibocsátásáthelyezési listán¹⁵.

Vegye figyelembe, hogy a BM_p termék-referenciaértékek állandók ugyanazon kiosztási időszak (2021–2025, illetve 2026–2030) alatt, míg a CLEF expozíciós tényező az évek során (a második kiosztási időszakban) a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusztól függően változhat (ha a termék CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak van kitéve, akkor lényegében állandó marad, ellenkező esetben az évek során csökkenni fog, ahogyan azt a 2.2. fejezet ismerteti).

1b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése

Rendelje hozzá az összes megfelelő bemenetet (pl. a termék előállításához szükséges nyersanyagok, tüzelőanyag, hő és villamos energia) és kimenetet (pl. gyártási tevékenység, hő, technológiai kibocsátások, hulladékgázok) a létesítményrészhez (a kiosztási időszaktól függően) a 2014 és 2018 vagy a 2019 és 2023 közötti időszak minden olyan évére vonatkozóan, amelyben a létesítmény üzemel.

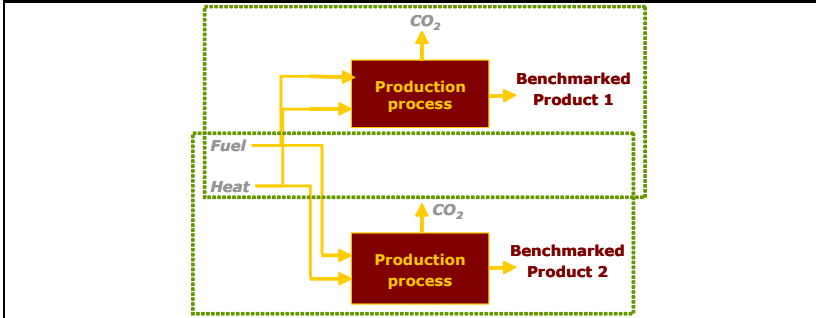
Ha egynél több termék-referenciaérték vonatkozik egy létesítményre, akkor ügyelni kell arra, hogy az egyes létesítményrészek bemeneteinek és kimeneteinek hozzárendelése ne kétszer történjen meg (és hogy egyik se hiányozzon). Ha egy létesítményben csak termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek vannak, az egyes létesítményrészekhez rendelt tüzelőanyag és hő mennyiségét a referenciaértékek frissítése céljából szintén ki kell számítani (mivel a referenciaértékek frissítését szolgáló adatgyűjtés összekapcsolódik a kibocsátási egységek kiszámításának alapját biztosító adatgyűjtéssel).

---

¹⁵ A Bizottság 2019. február 15-i határozata a CO₂-kibocsátásáthelyezési listáról, https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/allowances/leakage_en#tab-0-1

Példa: létesítmény két termék-referenciaértékkel

Az alábbi példában a hő és a tüzelőanyag beérkező áramait lényegében a két létesítményrész között kell megosztani; az egyes létesítményrészekhez rendelt energiatartalom összege nem haladhatja meg a létesítményen belül elfogyasztott hő és tüzelőanyag összes energiatartalmát, figyelembe véve a veszteségeket.

CO₂

Production process

Benchmarked Product 1

Fuel

Heat

CO₂

Termelési folyamat

Referenciaértékkel rendelkező termék 1

Tüzelőanyag

Hő

3.2 Hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása

A különböző hőforrásokból származó hő nincs megkülönböztetve

Nincs megkülönböztetve a különböző forrásokból származó hő (pl. a különböző tüzelőanyagokból előállított, kazánok vagy CHP alkalmazásával, referenciaértékkel rendelkező gyártási technológia stb. melléktermékeként előállított hő), mindaddig, amíg a hő ingyenes kiosztásra jogosult.

Alapvetően a hő akkor jogosult az ingyenes kiosztásra, ha úgy tekinthető, hogy az EU ETS alá tartozik, feltéve, hogy nem villamos energiából termelték. Ez különösen abban az esetben lehet érvényes, amikor a mérhető hő közvetlenül kapcsolódik (égési folyamat vagy exoterm gyártási technológia) olyan forrásáramokhoz, amelyek az EU ETS hatálya alá tartozó létesítmény nyomonkövetési (MP) tervében szerepelnek.

Nem jogosult a hő ingyenes kiosztásra különösen az alábbi esetekben:

- A salétromsav gyártási technológia során előállított hő exportálása vagy fogyasztása nem jogosult az ingyenes kiosztásra, mivel ezt a hőt már figyelembe vette a salétromsav referenciaérték.
- A (ÜHG engedéllyel nem rendelkező) nem-ETS létesítményben előállított hő fogyasztása nem jogosult az ingyenes kiosztásra.
- A villamos energia előállítására használt hő fogyasztása nem jogosult az ingyenes kiosztásra.

Figyelembe kell venni, hogy a távfűtés céljából exportált hő nem tekinthető a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészhez tartozónak, ehelyett e célra egy külön távfűtésre szolgáló létesítményrész van meghatározva (lásd a 3.3. fejezetet).

Annak eldöntése, hogy egy vagy két hő-referenciaérték szerinti létesítményrészt kell-e meghatározni, azon termék CO₂-kibocsátásáthelyezési állapotától függ, amelyhez a hőfogyasztás szükséges: a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek kitett termék gyártási technológiáján belül fogyasztott hőt és a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek nem kitett termék gyártási technológiáján belül fogyasztott hőt egymástól eltérő létesítményrészben kell szerepeltetni (lásd a 2.2. *fejezetben* a téma részletes leírását).

2a. lépés Egy vagy két hő-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása (amennyiben releváns)

Hő-referenciaérték szerinti létesítményrészeket kell meghatározni, ha az alábbiak legalább egyike megvalósul:

- A létesítmény mérhető hőt fogyaszt a termék-referenciaérték szerinti létesítményrész határain túl, amennyiben:
  - a hőt nem nem-ETS létesítmény állítja elő;
  - a hő nem egy salétromsav termék-referenciaérték határain belül keletkezik;
  - a hőt nem használják fel villamos energia előállítására.

ÉS/VAGY

- A létesítmény nem távfűtési célra¹⁶ mérhető hőt exportál egy nem-ETS létesítményhez vagy entitáshoz, amennyiben:
  - a hő nem egy salétromsav termék-referenciaérték határain belül keletkezik
  - a hőt nem használják fel villamos energia előállítására

A **mérhető hőáramok** az alábbiak közül az összes jellemzővel rendelkeznek:

- **Nettó hőáramok**, ami azt jelenti, hogy a hőellátóhoz visszatérő kondenzátum vagy hővezető közeg hőtartalmát le kell vonni¹⁷. A mérhető hőadatok meghatározására vonatkozóan lásd az adatgyűjtésről szóló 3. útmutató dokumentumot.
  - A hőáramok **továbbítása azonosítható csővezetéseken vagy vezetéseken keresztül történik**

ÉS

- A hőáramok **továbbítása hővezető közeg, pl. gőz, forró levegő, víz, olaj, folyékony fémek vagy sók használatával történik**

ÉS

---

¹⁶A távfűtési célra exportált hő ismertetését lásd a 3.3. fejezetben.

¹⁷ Még ha nem is az összes kondenzátum tér vissza a hőellátóhoz, a nettó mérhető hőt a kondenzátum 100%-ának visszavezetését feltételezve kell kiszámítani.

- *A hőáramok mérése hőmennyiségmérővel történik vagy lehetséges¹⁸ (ahol a hőmennyiségmérő olyan eszköz, amely az áramlás mennyiségek és hőmérsékletek alapján mérni tudja az előállított energiámmennyiséget)*

Annak eldöntése, hogy egy vagy két hő-referenciaérték szerinti létesítményrészt kell-e meghatározni, azon termék CO₂-kibocsátásáthelyezési állapotától függ, amelyhez a hőfogyasztás szükséges: a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának kitett termék gyártási technológiáján belül fogyasztott hőt és a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának nem kitett termék gyártási technológiáján belül fogyasztott hőt egymástól eltérő létesítményrészben kell szerepeltetni. *A témával kapcsolatos további információkért lásd a CO₂-kibocsátásáthelyezésről szóló 2.2. fejezetet.*

2b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése (amennyiben releváns)

Rendelje az összes megfelelő bemenetet (például hő) és kimenetet (például a hőtermeléssel kapcsolatos kibocsátások) az egyes létesítményrészekhez (a kiosztási időszaktól függően) a 2014 és 2018 vagy a 2019 és 2023 közötti időszak minden olyan évére vonatkozóan, amikor a létesítmény üzemelt.

Amennyiben mérhető hőt használnak irodák és büfék fűtéséhez, ez a hő a termék-referenciaérték rendszerhatárain belül szerepel. Amennyiben a létesítményen belül nem sorolható fel termék-referenciaérték szerinti létesítményrész, akkor az ilyen célokhoz kapcsolódó bemeneteket, kimeneteket és kibocsátásokat a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészen belül kell elszámolni. Ennek a hőnek a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusza a létesítményen belüli legrelevánsabb gyártási folyamaton alapul. Figyelembe kell venni, hogy az ipari területeken lévő irodák és büfék esetében ez nem tekinthető a távfűtés egy formájának. A fűtés megítélésének összhangban kell lennie a létesítmény engedélyével. A távfűtés meghatározását lásd a 3.3. fejezetben.

A hő-referenciaérték szerinti létesítményrész által fogyasztott hőmennyiség mérése a hőfogyasztó gyártósorokon, nem pedig a hőtermelő berendezéseknél történik. A hő-referenciaérték szerinti létesítményrészről nem-ETS entitásra exportált hő esetében azonban a mérési hely a hőtermelő berendezések kilépésénél van.

3.3 Távfűtésre szolgáló létesítményrész meghatározása

3a. lépés Egy távfűtésre szolgáló létesítményrész meghatározása (amennyiben releváns)

Egy távfűtésre szolgáló létesítményrészről van szó, ha mindkét alábbi kritérium teljesül:

- A létesítmény mérhető hőt termel a salétromsav termék-referenciaérték szerinti létesítményrész határain kívül;

¹⁸ „Hőmennyiségmérő”: a 2014/32/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 135., 2004.4.30., 1. o.) VI. mellékletének értelmében vett hőenergia-mérő (MI-004), vagy egyéb olyan készülék, amely áramlási mennyiség és hőmérséklet alapján mérni és rögzíteni tudja a termelt hőenergia mennyiségét (kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 2. cikk (8) bekezdés); Amennyiben nincs beépítve hőmennyiségmérő, útmutatásért lásd a nyomon követésről és jelentéstételről szóló 5. sz. útmutató dokumentumot.

VAGY

- Mérhető hőt importál egy EU ETS létesítménytől, feltéve, hogy a hő nem egy salétromsav termék-referenciaérték határain belül keletkezik;

ÉS

- A hőt távfűtési célra exportálják.

A távfűtés jellemzői a következők:

- **Mérhető hő** hálózaton keresztül történő elosztására vonatkozik;
- **Helyiség fűtésére vagy hűtésére vagy használati melegvíz előállítására;**
- Az **EU ETS által nem lefedett** épületek vagy telephelyek számára;
- A termékek előállításához és kapcsolódó tevékenységekhez vagy villamos energia előállításához használt mérhető hő kizárása.

Megjegyzés: a távfűtésre szolgáló létesítményrész esetében a CO₂-kibocsátásáthelyezési státusz alapján nincs különbségtétel, mivel minden hőt meghatározásánál fogva távfűtés céljára használnak fel, amely nincs kitéve CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának. Ezért legfeljebb egy távfűtésre szolgáló létesítményrész határozható meg. A többleshő távfűtési célra történő hatékony felhasználásának jutalmazása érdekében a távfűtésre szolgáló létesítményrészek esetében – a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett más létesítményrészekkel ellentétben – az ingyenes kibocsátási egységek mennyiségének kiszámításánál a CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező (CLEF) nem csökken¹⁹. Ehelyett a távfűtésre szolgáló létesítményrészek esetében 2025 után is egy 0,3 értékű CO₂-kibocsátásáthelyezési tényező alkalmazandó. További információkért lásd a CO₂-kibocsátásáthelyezésről szóló 2.2. fejezetet.

Bizonyítékra van szükség arra vonatkozóan, hogy a távfűtési célra kiszállítottak tekintett hőt helyiség fűtésére vagy hűtésére vagy használati melegvíz előállítására használják fel.

- A távfűtési hálózat számára kiszállított alacsony hőmérsékletű hő²⁰ esetében feltételezhető, hogy teljesülnek a távfűtés meghatározása szerinti feltételek.
- 130 °C vagy afeletti tervezési hőmérséklet esetén a hő csak akkor tekinthető távfűtési célra kiszállítottak, ha a hőtermelő megfelelő bizonyítékot mutat be – például éves értékesítési számadatok révén (az egész alapidőszakra vonatkozóan) –, amely egyértelműen megjelöli a helyiség fűtése vagy hűtése vagy használati melegvíz előállítása céljára eladott hő mennyiségét.

A hőtermelőnek mindkét esetben meg kell erősítenie, hogy a távfűtési célra bejelentett hő nem része más ETS létesítményeknek történő ingyenes kiosztásnak.

3b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése (amennyiben releváns)

Rendelje az összes megfelelő bemenetet (például tüzelőanyag és/vagy hő) és kimenetet (például exportált hő és a hőtermeléssel kapcsolatos kibocsátások) az egyes

¹⁹ Az EU ETS irányelv 30. cikkével összhangban felülvizsgálható.

²⁰ 130°C alatti tervezési hőmérséklet a hőtermelő távfűtési hálózatba való belépési pontjánál.

létesítményrészekhez (a kiosztási időszaktól függően) a 2014 és 2018 vagy a 2019 és 2023 közötti időszak minden olyan évére vonatkozóan, amikor a létesítmény üzemelt.

A távfűtési célra exportált hőt a hőexportáló létesítmények kilépésénél vagy a hőimportálók belépésénél kell mérni. Amennyiben a hőt távfűtési célra, valamint egyéb célokra exportálják, a távfűtési célú hőt a hőelosztási rendszer felépítésétől függően esetleg a hőimportáló létesítmény belépésénél kell mérni.

3.4 Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása

4a. lépés Egy vagy két tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása²¹ (amennyiben releváns)

Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészeket kell meghatározni, ha az [1. táblázat](#) szerinti tüzelőanyag-referenciaérték módszert szükséges használni, amennyiben a létesítmény a termék-referenciaérték határain kívül éget el tüzelőanyagot az alábbi célokra:

- közvetlen fűtés vagy hűtés hővezető közeg nélkül (vagyis ha a hő nem mérhető); vagy
- termékek gyártása; vagy
- mechanikus energia előállítása, amelyet nem villamos energia előállítására használnak.

Azzal a feltétellel, hogy:

- A tüzelőanyagot nem használják villamos energia előállítására; valamint
- A tüzelőanyagot nem fáklyázzák a biztonsági fáklyázás kivételével.
- A biztonsági fáklyázás az őrlánghoz szükséges tüzelőanyagok és a rendkívül ingadozó mennyiségű, technológiai vagy visszamaradt gázok légköri zavaroknak kitett egységben történő elégetése, amit a vonatkozó engedélyek biztonsági okokból kifejezetten előírnak a létesítmény számára. *A fenti meghatározás további magyarázatát a hulladékgázokról szóló 8. sz. útmutató dokumentumban találhatja meg;* valamint
- A folyamatból származó hőt nem nyerik vissza (amely más kiosztási módszer révén részesülne kiosztásban, kivéve, ha villamos energia termelésére használják fel).

Ebben a helyzetben a kétszeres beszámítás elkerülése érdekében a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész tevékenységi szintjét korrigálni kell a visszanyert – egy termék-referenciaérték vagy hő-referenciaérték szerinti létesítményrész által lefedett – mérhető hő mennyiségének kivonásával, amelyet el kell osztani egy virtuális 90%-os előállítási hatásfokkal²².

Megjegyzés: A hulladék kezelésére (mérhető hő visszanyerése nélkül) közvetlenül elfogyasztott tüzelőanyag nem tekinthető tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészként jogosultnak, mivel nem kapcsolódik a fentiekben felsorolt három

²¹ A CO₂-kibocsátásáthelyezési státusztól függően lásd a 2.2. fejezetet.

²² A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 10. cikkének k) pontjával összhangban.

gyártási tevékenység (közvetlen fűtés/hűtés, termékek gyártása, mechanikus energia gyártása) közül egyikhez sem.

Annak eldöntése, hogy egy vagy két tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészt kell-e meghatározni, azon termékek CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszától függ, amelyekhez a tüzelőanyagot elégetik: a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának kitett termék gyártási technológiáján belül elégetett tüzelőanyagot és a CO₂-kibocsátásáthelyezés jelentős kockázatának nem kitett termék gyártási technológiáján belül elégetett tüzelőanyagot egymástól eltérő létesítményrészben kell szerepeltetni. *A témával kapcsolatos további információkért lásd a CO₂-kibocsátásáthelyezésről szóló 2.2. fejezetet.*

4b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése (amennyiben releváns)

Rendelje az összes megfelelő bemenetet (*elfogyasztott tüzelőanyag*) és kimenetet (*az elfogyasztott tüzelőanyaggal kapcsolatos kibocsátások*) az egyes létesítményrészekhez (a kiosztási időszaktól függően) a 2014 és 2018 vagy a 2019 és 2023 közötti időszak minden olyan évére vonatkozóan, amikor a létesítmény üzemelt.

3.5 Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészek meghatározása

5a. lépés Egy vagy két technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész meghatározása (amennyiben releváns)

Egy vagy két technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészt kell meghatározni, ha a létesítmény technológiai kibocsátásai egy adott termék-referenciaérték határain kívül vannak, ahol a technológiai kibocsátások típusa lehet:

- „a” típus: az EU ETS irányelv. mellékletében felsorolt nem-CO₂ üvegházhatású gázkibocsátások. Jelenleg az N₂O az egyetlen olyan nem-CO₂ üvegházhatású gáz, amely szerepel az EU-ETS-ben a referenciaértékkel nem rendelkező termékekre vonatkozóan (csak a glioxál és glioxilsav gyártásából származó kibocsátások esetében, illetve az irányelv 24. cikke alapján esetlegesen egyoldalúan az EU ETS hatálya alá vont további tevékenységek esetében, mint például a kaprolaktám előállítás). Az N₂O globális felmelegedési potenciálja 298 t CO₂eq/t N₂O²³.
- „b” típus: a [3. táblázat](#)ban felsorolt tevékenységek közül bármelyikből közvetlenül származó CO₂ kibocsátások²⁴ (amelyek *nem* az e tevékenységek során létrejött tökéletlenül oxidálódott szén égetéséből származnak; mivel az ilyen 'közvetett CO₂ kibocsátások' lényegében a „c” típusba tartoznak);

²³ A 601/2012/EU rendeletnek a CO₂-től eltérő üvegházhatású gázok globális felmelegedési potenciálja tekintetében történő módosításáról szóló, 2014. március 4-i 206/2014/EU bizottsági rendelet szerint.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0206&from=HU>

²⁴ A CO₂-kibocsátásoknak összhangban kell lenniük a nyomon követésről és jelentésről szóló rendelet előírásaival. Ez azt jelenti, hogy a fenntartható biomasszából származó kibocsátások vagy azok, amelyekre nem vonatkozik fenntarthatósági kritérium (pl. a szilárd biomasszák), nulla értékel számítanak be.

- „c” típus: Mérhető hő, nem mérhető hő vagy villamos energia előállítása céljából hulladékgázok elégetéséből eredő kibocsátások, LESZÁMÍTVÁ az adott gázokéval azonos energiatartalmú földgáz mennyiség elégetéséből származó azonos mennyiségű kibocsátásokat²⁵; *Lásd a hulladékgázokra és technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészre vonatkozó 8. útmutató dokumentumban a hulladékgázok meghatározására, a “b” és a “c” típusú kibocsátások megkülönböztetésére és a megfelelő kiosztásra vonatkozó további információkat.*

A kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 10. cikkének k) pontjával összhangban a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrész által lefedett folyamatokból visszanyert hő esetében a kétszeres beszámítás elkerülése érdekében a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrész tevékenységi szintjét korrigálni kell a visszanyert – egy termék-referenciaérték vagy hő-referenciaérték szerinti létesítményrész által lefedett – mérhető hő mennyiségének kivonásával, amelyet el kell osztani egy virtuális 90%-os előállítási határfokkal.

Annak eldöntése, hogy a technológiai kibocsátás szerinti koncepció alapján egy vagy két létesítményrészt kell-e meghatározni, azon termékek CO₂-kibocsátásáthelyezési státuszától függ, amelyek gyártási technológiája az alábbi technológiai kibocsátásokkal jár: a CO₂-kibocsátásáthelyezéskockázatának kitett termék gyártási technológiájából származó kibocsátásokat és a CO₂-kibocsátásáthelyezéskockázatának nem kitett termék gyártási technológiájából származó kibocsátásokat egymástól eltérő létesítményrészben kell szerepeltetni (a témával kapcsolatos további információkért lásd a CO₂-kibocsátásáthelyezésről szóló 2.2. fejezetet).

Az alábbi táblázatban szereplő folyamatok esetében – csak ha az nem termék-referenciaérték szerinti létesítményrész része – fel kell mérni, hogy a CO₂ tartalmú anyag felhasználásának van-e a hőtermeléstől eltérő célja, és ha igen, melyiket kell az elsődleges célnak tekinteni. Csak akkor foglal magában technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészt, ha a hőtermelés nem tekintendő a folyamat elsődleges céljának.

3. táblázat: A technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészek meghatározása alá tartozó tevékenységek meghatározásai és példái (a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 2. cikkének (10) bekezdése)

Tevékenység meghatározása ²⁶	Példa
Ércek, koncentrátumok és másodlagos anyagok fémvegyületeinek kémiai, elektrolitikus vagy pirometallurgiai redukciója	Réz előállítása réz-karbonát ásványokból
Fémek és fémvegyületek szennyeződéseinek eltávolítása	Egy újrahasznosító technológia részeként kibocsátott hulladékfém szennyeződéseinek

²⁵ Egyedi szabály alkalmazandó, amennyiben a termék-referenciaérték határain kívül előforduló hulladékgázokat nem használgják fel, főleg nyitott kemencék esetén, mivel a tökéletlenül oxidálódott szén további oxidációját nehéz ellenőrizni. *A témával kapcsolatban további útmutatás a technológiai kibocsátásokról és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészokről szóló 8. sz. útmutató dokumentumban található.*

²⁶ A hőtermelésen kívüli egyéb elsődleges célt szolgáló minden folyamat.

	oxidációjából származó kibocsátások
Karbonátok lebomlása, a füstgázmosáshoz használt karbonátok kivételével	Magnézium-karbonát előállítása
Kémiai szintézis, amelyben széntartalmú anyag vesz részt a reakcióban	Akrilsav előállítása, acetilén előállítása (részleges oxidáció), akrilnitril előállítása (ammonoxidáció), formaldehid előállítása (részleges oxidáció/dehidrogénezés)
Széntartalmú adalékanyagok vagy nyersanyagok felhasználása;	A szerves adalékanyagok kerámiatermékek porozitásának növelése céljából alkalmazott oxidációjából származó kibocsátások
Félfém-oxidok vagy nemfém-oxidok, például szilikon-oxidok és foszfátok kémiai vagy elektrolitikus redukciója	Szilícium előállítása, foszfát érc előállítása

5b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése

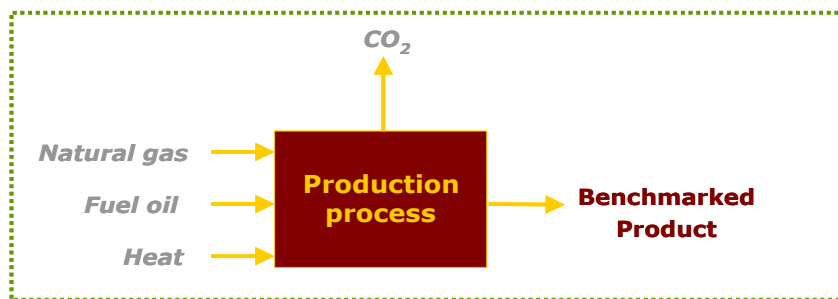
Rendelje az összes megfelelő bemenetet *(minden anyag, amelyből a technológiai kibocsátások származnak, amennyiben releváns)* és kimenetet *(pl. a hulladékgázok felhasználásához kapcsolódó technológiai kibocsátások, adatok, beleértve az égetésükből származó kibocsátásokat)* az egyes létesítményrészekhez a (kiosztási időszaktól függően) a 2014 és 2018 vagy a 2019 és 2023 közötti időszakon belül minden olyan évre vonatkozóan, amelyben a létesítmény üzemelt.

4 A létesítményrészenkénti kiosztás meghatározása

A megfelelő létesítményrészek meghatározása után a múltbeli tevékenységi szintek és a (frissített) referenciaértékek alapján kiszámítható a létesítményrészekhez való kiosztás. Minden egyes létesítményrész kizárólag egyetlen módszert alkalmazhat. Ez a fejezet a különböző kiosztási módszerek alkalmazását magyarázza el az egyes létesítményrészekre vonatkozóan.

4.1 Termék-referenciaérték szerinti létesítményrész

A [2. ábra](#) egy termék-referenciaérték szerinti létesítményrészt mutat. A pontozott vonal a létesítményrész rendszerhatárait mutatja. A kiosztás meghatározása a referenciaértékkel rendelkező termék gyártásán alapul.

2. ábra Példa egy termék-referenciaérték szerinti létesítményrésze

CO ₂	CO ₂
Production process	Termelési folyamat
Benchmarked Product	Referenciaértékkel rendelkező termék
Natural gas	Földgáz
Fuel oil	Tüzelőolaj
Heat	Hő

A 2.1 fejezetben leírt, a termék-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozó 1a. és 1b. lépéseket követő lépések a következők:

1c. lépés Múltbeli tevékenységi szint meghatározása

Az egyes termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek múltbeli tevékenységi szintjei (HAL_p) a referenciaértékkel rendelkező termék átlagos éves gyártási mennyiségeiben vannak megadva. A termék definíciók és a gyártási egységek meghatározása a kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletben található, és az *ágazatspecifikus útmutatóról* szóló 9. útmutató dokumentum magyarázza el őket.

1d. lépés Előzetes ingyenes kiosztás számítása

Az egyes termék-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozó előzetes éves mennyiség kiosztás:

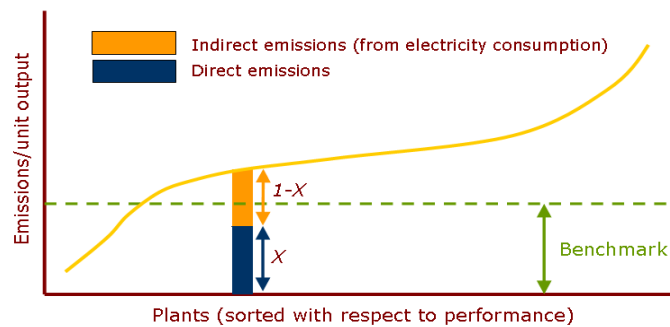
$$F_{p,k} = BM_p \times HAL_p \times CLEF_{p,k}$$

Ahol:

$F_{p,k}$	A p termék előzetes éves kiosztása a k évben (EU kibocsátási egység [EUA]/évben kifejezve)
BM_p	A p termék termék-referenciaértéke (EUA-ban/termékegységben kifejezve);
HAL_p	A p termék múltbeli tevékenységi szintje, tehát az éves termelés számtani átlaga az alapadat jelentésben meghatározottak és hitelesítettek szerint az alapidőszakon belül (termékegységben kifejezve). <i>Lásd az ágazatspecifikus útmutatóról szóló 9. útmutató dokumentumban a különböző termékek esetében használandó gyártási egységeket;</i>
$CLEF_{p,k}$	CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező p termék esetében k évben

A tüzelőanyag és a villamos energia felcserélhetősége

Az olyan eljárásokban, ahol tüzelőanyagot vagy villamos energiát használhatnak egyenértékű termék (pl. ásványgyapot) gyártásához szükséges hő vagy mechanikus energia előállításához, az energiahordozó kiválasztása nem befolyásolhatja a referenciaérték meghatározását. Ezekben az esetekben a referenciaérték meghatározásakor közvetett kibocsátások lettek figyelembe véve. A [3. ábra](#) azt mutatja, hogyan veszi figyelembe a referenciaérték-görbe (sárga görbe) mind a közvetett (kék oszlop), mind a közvetlen (sárga oszlop) kibocsátásokat a referenciaérték (zöld) megállapításához (a görbe megszerkesztésének módjával kapcsolatos további részletekért lásd az 1. sz. útmutató dokumentumot).

3. ábra: A referenciaértékek meghatározása a tüzelőanyag és a villamos energia felcserélhetősége esetén

Indirect emissions (from electricity consumption)	Közvetett kibocsátások (villamos energia fogyasztásból)
Direct emissions	Közvetlen kibocsátások
Emissions/unit output	Kibocsátások/egység teljesítménye
Benchmark	Referenciaérték
Plants (sorted with respect to performance)	Üzemek (teljesítmény szerint rendezve)

A kiosztás azonban kizárólag a közvetett kibocsátásokon alapulhat. Annak érdekében, hogy a referenciaértékek és a kiosztás között ne legyen ellentmondás, az érintett (a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet I. mellékletének (2) pontjában meghatározott) termék-referenciaértékek esetében az előzetes kiosztást a közvetlen és az összes kibocsátás arányának felhasználásával kell kiszámítani (lásd az alábbi egyenletet). *Az ágazatspecifikus útmutatóról szóló 9. útmutató dokumentum további információkat ad azokról az ágazatokról, amelyekre ez vonatkozik.*

Ha a referenciaérték közvetlen és közvetett kibocsátásokon alapul, az előzetes éves kiosztási mennyiséget az alábbiak szerint kell meghatározni:

$$F_{p,k} = \frac{Em_{direct} + Em_{NetHeatImport}}{Em_{direct} + Em_{NetHeatImport} + Em_{Elec}} \times BM_p \times HAL_p \times CLEF_{p,k}$$

Ahol:

$F_{p,k}$: Egy termék-referenciaérték szerinti létesítményrész előzetes éves kiosztása k évben (EU kibocsátási egységek/évben kifejezve).

BM_p : Termék-referenciaérték (EUA-ban/termékegységben kifejezve);

HAL_p : Múltbéli tevékenységi szint, vagyis az alapidőszak éves termelésének számtani átlaga az alapadat jelentésben meghatározottak és hitelesítettek szerint a p termék esetében (évenkénti termékegységben kifejezve).

Em_{direct} : Közvetlen kibocsátások a termék-referenciaérték szerinti létesítményrész rendszerhatárain belül az alapidőszakban. Ezek adják a teljes alapidőszakra (2014–2018 vagy 2019–2023) vonatkozó összes halmozódó kibocsátást a kapacitás, tevékenység vagy működés esetlegesen előforduló változásaitól függetlenül. A közvetlen kibocsátások közé tartoznak a referenciaértékkel rendelkező gyártási technológia rendszerhatárain belül fogyasztott hő azonos ETS létesítményen belüli előállításából származó kibocsátások. A közvetlen kibocsátások nem tartalmazhatják a villamosenergia-termelésből, vagy más ETS-létesítményekből, illetve nem-ETS egységekből származó nettó hőexport/-import kibocsátásait.

$Em_{NetHeatImport}$: A más ETS létesítményekből és nem-ETS entitásokból származó nettó mérhető hőimportból az alapidőszakon belül adódó kibocsátások a termék-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében. Függetlenül attól, hogy hol és miképp áll elő a hő, ezek a tonna CO₂/év-ben kifejezett kibocsátások a következőképpen számítandók:

$$Em_{NetHeatImport} = NetHeatImport \times BM_{heat}$$

Ahol a *nettó hőimport* a más ETS létesítményekből és nem-ETS entitásokból az alapidőszakon belül származó összes nettó, mérhető hőimport a termék-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében, TJ-ben kifejezve. Ez adja a teljes alapidőszakra (2014-2018 vagy 2019-2023) vonatkozó összes

halmozódó nettó hőimportot a kapacitás, tevékenység vagy működés esetlegesen előforduló változásaitól függetlenül²⁷.

Em_{Elec} :

A villamos energia fogyasztásból származó közvetett kibocsátások a termék-referenciaérték szerinti létesítményrész rendszerhatárain belül az alapidőszakban. Függetlenül attól, hogy hol és miképp áll elő a villamos energia, ezek a tonna CO₂/év-ben kifejezett kibocsátások a következőképpen számíthatók:

$$Em_{Elec} = Elec\ use \times 0.376$$

Ahol az *Elec.use* a referenciaértékkel rendelkező termék gyártásának rendszerhatárain belüli villamos energia fogyasztás az alapidőszak alatt, MWh-ban kifejezve. Ez adja a teljes alapidőszakra (2014–2018 vagy 2019–2023) vonatkozó összes villamos energia fogyasztást a kapacitás, tevékenység vagy működés esetlegesen előforduló változásaitól függetlenül.

$CLEF_{p,k}$

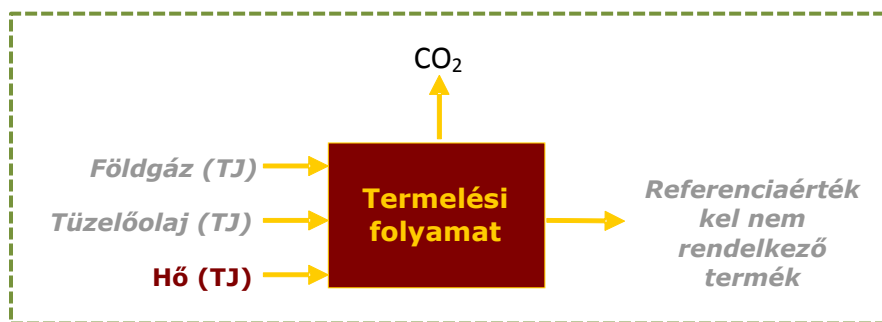
CO₂-kibocsátáshelyezési tényező p termék esetében k évben

Hőimport nem-ETS létesítményektől

A salétromsav-referenciaérték hatálya alá tartozó termékeket gyártó nem-ETS létesítmény vagy létesítményrész által termelt hő fogyasztása nem jogosult az ingyenes kiosztásra. Ezért, amikor egy termék-referenciaérték szerinti létesítményrész ilyen hőt importál, a hőmennyiséghez tartozó kiosztást le kell vonni az összes kiosztásból. *Lásd a határon keresztüli hőáramokról szóló 6. útmutató dokumentumban a téma részletesebb magyarázatát.*

4.2 Hő-referenciaérték szerinti létesítményrész

A [4. ábra](#) egy hő-referenciaérték szerinti létesítményrészt mutat. A pontozott vonal a létesítményrész rendszerhatárait mutatja. A kiosztás a nettó mérhető hőfogyasztás alapján kerül megállapításra.

4. ábra: Példa egy hő-referenciaérték szerinti létesítményrésze

²⁷ Figyelembe kell venni, hogy az alapadat-jelentés formanyomtatványa automatikusan a BM_{heat} értéket felhasználva fogja kiszámítani az eredményt, miután azt közzétették.

A 2.2 fejezetben leírt, a hő-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozó 2a. és 2b. lépéseket követő lépések a következők:

2c. lépés A múltbeli tevékenységi szint meghatározása

Egy hő-referenciaérték szerinti létesítményrész éves múltbeli tevékenységi szintje (HAL_h) TJ/év-ben van kifejezve és az alábbiak összege:

- Maga a létesítmény vagy másik ETS létesítmény által előállított nettó mérhető hő fogyasztása a termék-referenciaérték határain kívül, amennyiben a hő termelése nem salétromsav termék-referenciaérték határain belül történik, és azt nem villamos energia termelésére használják.
- Nem-ETS fogyasztókhöz (nem távfűtési célra) exportált nettó mérhető hőtermelés, amennyiben a hőt nem salétromsav termék-referenciaérték határain belül termelik és nem villamos energiatermelésre használják. *Lásd a határon keresztül hőáramokról szóló 6. útmutató dokumentumban a téma részletesebb leírását.*

Lényegében nincs megkülönböztetve a különböző forrásokból származó hő (lásd a 3. fejezetben a 2a. lépés alatt a további magyarázatokat)

Az arra vonatkozó módszereket, hogy a múltbeli tevékenységi szint kiszámításához milyen típusú adatokat kell használni, az adatgyűjtésről szóló 3. sz. dokumentum B. melléklete írja le.

2d. lépés Előzetes ingyenes kiosztás számítása

Az alábbi egyenlet használatával számítsa ki az egyes hő-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozó előzetes éves kiosztást:

$$F_{h,k} = BM_h \times HAL_h \times CLEF_{h,k}$$

Ahol:

$F_{h,k}$	A létesítményrészre vonatkozó előzetes, éves kiosztás a hő-referenciaérték alapján k évben (EU kibocsátási egység/év-ben kifejezve)
BM_h	Hő-referenciaérték; beállított értéke: XX EU kibocsátási egység / TJ.
HAL_h	Múltbeli tevékenységi szint, vagyis a kiosztásra jogosult nettó hő éves átlagos fogyasztása (mérés módja: termelés + import ETS-létesítményből – nem ETS-létesítménybe távfűtés céljára) az alapidőszakban az alapadat jelentésben meghatározottak és hitelesítettek szerint a hő-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében (TJ/év-ben kifejezve).
$CLEF_{h,k}$	CO ₂ -kibocsátáshelyezési tényező a hő-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében k évben

Csak a nettó hőáramoknak van jelentőségük, ami azt jelenti, hogy a hőellátóhoz visszatérő kondenzátum vagy hővezető közeg hőtartalmát le kell vonni.²⁸ A hőtermelési folyamat részét képező saját hőfogyasztás (pl. a légtelenítő és a tüzelőanyag-előmelegítés) beleszámít a hő-referenciaértékbe, és az ingyenes kiosztás

²⁸ Még ha nem is az összes kondenzátum tér vissza a hőellátóhoz, a nettó mérhető hőt a kondenzátum 100%-ának visszavezetését feltételezve kell kiszámítani.

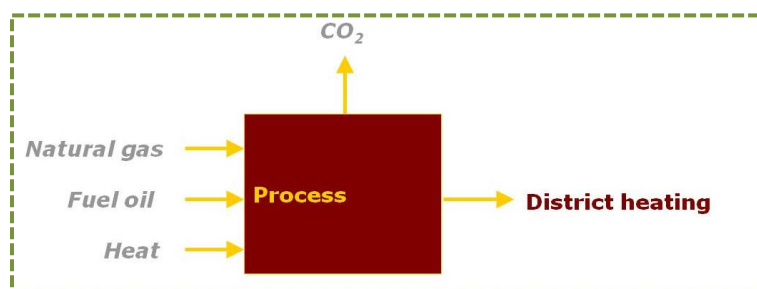

tekintetében nem kell hő-referenciaérték szerinti létesítményrész alá tartoznia. Az (EU kibocsátási egységek/TJ-ban) kifejezett hő-referenciaérték a hőtermeléssel kapcsolatos minden kibocsátásra kiterjed, azonban csak azokra a nettó hőáramokra terjedhet ki, amelyek a hőtermelő rendszeren kívül fogyaszthatók el, hogy a létesítményen belüli veszteségek ne számítsanak bele.

A nem-ETS fogyasztók részére (nem távfűtési célra) exportált hő esetében a nettó hőexportot kell használni a nettó hőfogyasztás helyett, és a kiosztást a hőtermelőhöz kell rendelni. Általános szabályként a nem-ETS üzem esetében nem feltételezhető a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának való kitétség. Amennyiben az üzemeltető indokoltan véli úgy, hogy a nem-ETS hőfogyasztót CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázata érheti, ezt kellő mértékben kell bizonyítani az illetékes hatóságok felé. Lásd a határon keresztül hőáramokról szóló 6. útmutató dokumentumban a téma részletesebb leírását.

4.3 Távfűtésre szolgáló létesítményrész.

Az [5. ábra](#) egy távfűtésre szolgáló létesítményrész látható. A pontozott vonal a létesítményrész rendszerhatárait mutatja. A kiosztás a távfűtési célra exportált mérhető hő alapján kerül megállapításra.

5. ábra: Példa egy távfűtésre szolgáló létesítményrészre

CO ₂	CO ₂
Process	Folyamat
District heating	Távfűtés
Natural gas	Földgáz
Fuel oil	Tüzelőolaj
Heat	Hő

A 2.3 fejezetben leírt, a távfűtésre szolgáló létesítményrészekre vonatkozó 3a. és 3b. lépéseket követő lépések a következők:

3c. lépés A múltbeli tevékenységi szint meghatározása

Egy távfűtésre szolgáló létesítményrész éves múltbeli tevékenységi szintje (HAL_h) TJ/év-ben van kifejezve és a távfűtés céljára exportált nettó mérhető hőt jelenti.

3d. lépés Előzetes ingyenes kiosztás számítása

Az alábbi egyenlet használatával számítsa ki a távfűtésre szolgáló létesítményrészre vonatkozó előzetes éves kiosztást:

$$F_{DH,k} = BM_h = HAL_{DH} \times CLEF_{DH}$$

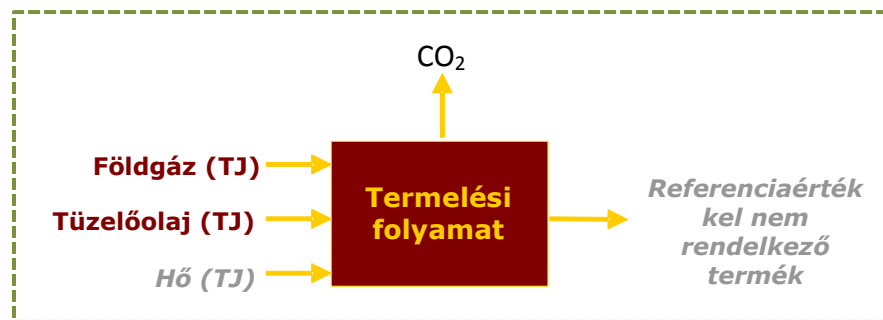
Ahol:

$F_{DH,k}$	A távfűtésre szolgáló létesítményrészre vonatkozó előzetes éves kiosztás k évben (EU kibocsátási egységek/év-ben kifejezve);
BM_h	Hő-referenciaérték; beállított értéke: XX EU kibocsátási egység / TJ.
HAL_{DH}	Múltbéli tevékenységi szint, vagyis az importált vagy távfűtés céljára egy EU ETS-létesítmény által a helyszínen termelt mérhető hő átlagos éves exportja az alapidőszakban az alapadat jelentésben meghatározottak és hitelesítettek (TJ/év-ben kifejezve).
$CLEF_{DH}$	CO ₂ -kibocsátásáthelyezési tényező a távfűtésre szolgáló létesítményrész esetében (=0.300).

Csak a nettó hőáramoknak van jelentőségük, ami azt jelenti, hogy a hőellátóhoz visszatérő kondenzátum vagy hővezető közeg hőtartalmát le kell vonni.

4.4 Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész

A [6. ábrán](#) egy tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész látható. A pontozott vonal a létesítményrész rendszerhatárait mutatja. A kiosztás a mérhető tüzelőanyag-fogyasztás alapján kerül megállapításra.

6. ábra Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész

A 2.4 fejezetben leírt, a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészre vonatkozó 4a. és 4b. lépéseket követő lépések a következők:

4c. lépés A múltbéli tevékenységi szint meghatározása

A tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész éves múltbéli tevékenységi szintje (HAL_f) a (TJ/év-ben kifejezett) termék-referenciaérték határain kívüli tüzelőanyag-fogyasztást jelenti, azzal a feltétellel, hogy a tüzelőanyagot termékek, mechanikus energia vagy fűtés/hűtés előállításához használják fel, nem pedig villamos energia termeléséhez vagy mérhető hő termeléséhez. Az éves múltbéli tevékenységi szint magában foglalja a biztonsági fáklyázáshoz használt tüzelőanyag mennyiségét. Az egyéb célokra (pl. a termék-referenciaérték határain kívüli hulladékkezelésre) használt üzemanyagot nem lehet figyelembe venni.

Amennyiben a tüzelőanyagot elsődlegesen nem nem-mérhető hő²⁹ termelésére szolgáló égetési folyamatban használják fel, ez a tüzelőanyag-mennyiség nem vehető figyelembe a

²⁹ Mivel azt hulladékgázokat előállító egyéb kémiai reakciókra használják fel (pl. fémércek kémiai redukciója, kémiai szintézisek stb.).

tüzelőanyag létesítményrész(ek) múltbeli tüzelőanyag-fogyasztásának megállapításában. A témával kapcsolatban további információk a hulladékgázokról szóló 8. útmutató dokumentumban található.

4d. lépés Előzetes ingyenes kiosztás számítása

Az alábbi egyenlet használatával számítsa ki az egyes tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészekre vonatkozó előzetes éves kiosztást:

$$F_{f,k} = BM_f \times HAL_f \times CLEF_{f,k}$$

Ahol:

$F_{f,k}$ A létesítményrészre vonatkozó előzetes éves kiosztás k évben (EU kibocsátási egységek/év-ben kifejezve);

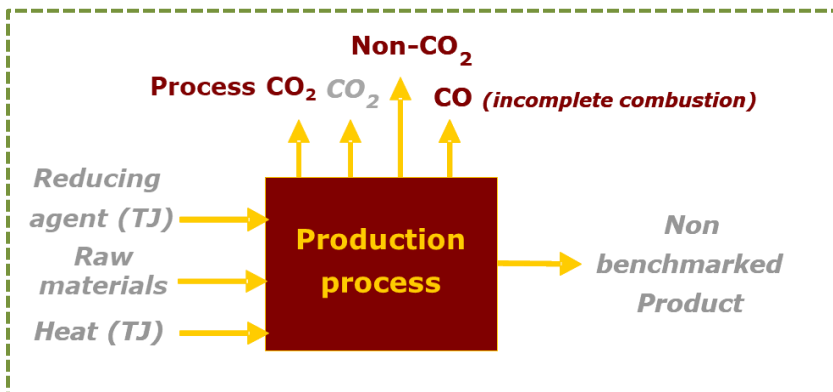
BM_f Tüzelőanyag-referenciaérték; beállított értéke: XX EU kibocsátási egység / TJ;

HAL_f Múltbeli tevékenységi szint, azaz a létesítményrész átlagos éves tüzelőanyag-fogyasztása (TJ/év-ben kifejezve)

$CLEF_{f,k}$ CO₂-kibocsátáshelyezési tényező a tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész esetében k évben.

4.5 Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész

Az [7. ábra](#) egy technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész látható. A pontozott vonal a létesítményrész rendszerhatárait mutatja. A kiosztás a múltbeli technológiai kibocsátások alapján kerül megállapításra.

7. ábra Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész

Process CO ₂	Technológiai CO ₂
CO ₂	CO ₂
Non-CO ₂	Nem CO ₂
CO (incomplete combustion)	CO (tökéletlen égés)
Reducing agent (TJ)	Redukálószer (TJ)
Raw materials	Nyersanyagok
Heat (TJ)	Hő (TJ)
Production process	Termelési folyamat
Non benchmarked Product	Referenciaértékkel nem rendelkező termék

A 2.5 fejezetben leírt, a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekre vonatkozó 5a. és 5b. lépéseket követő lépések a következők:

5c. lépés Múltbeli tevékenységi szint meghatározása

A technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje (HAL_e) ($tCO_2e/év$ egységben kifejezve) az alábbiak összege:

- olyan nem- CO_2 üvegházhatású gázkibocsátások, amelyeket a 2003/87/EK irányelv I. melléklete sorol fel, és amelyekre nem vonatkozik termék-referenciaérték vagy bármely más tartalék-referenciaérték („a” típus, lásd. a 2. fejezetet)
- az 5a. lépésben felsoroltak közül bármely tevékenységből származó CO_2 kibocsátások („b” típus, lásd. a 2. fejezetet)
- Mérhető hő, nem mérhető hő vagy villamos energia előállítása céljából az 5a. lépésben felsorolt tevékenységek eredményeként keletkező, tökéletlenül oxidálódott szén égetéséből eredő kibocsátások, LESZÁMÍTVA az adott gázokéval azonos energiatartalmú földgázmennyiség égetéséből származó kibocsátásokat, figyelembe véve az eltérő energiaátalakítási hatékonyságokat. A tökéletlenül oxidálódott szénre vonatkozó kiosztás a hulladékgázok kiosztását foglalja magába („c” típus).

A technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészekre és hulladékgázokra vonatkozó további információk a 8. útmutató dokumentumban található.

5d. lépés Előzetes ingyenes kiosztás számítása

Az alábbi egyenlettel számítsa ki az egyes olyan létesítményrészekre vonatkozó kiosztást, amelyekre a múltbeli kibocsátások koncepció érvényes:

$$F_{e,k} = PRF \times HAL_e \times CLEF_{e,k}$$

Ahol:

$F_{e,k}$	A létesítményrésze vonatkozó előzetes éves kiosztás k évben (EU kibocsátási egységek/évben kifejezve);
PRF	Technológiai kibocsátások redukciós tényező, amelynek beállított értéke 0,97 (dimenzió nélküli).
HAL_e	Múltbeli tevékenységi szint, azaz a létesítményrész „technológiai kibocsátásainak” számtani átlaga ($tCO_2e/év$ -ben kifejezve);
$CLEF_{e,k}$	CO_2 -kibocsátásáthelyezési tényező a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrész esetében k évben.

A „b” típusú technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészek esetében a múltbeli tevékenységi szint az alapidőszakon belüli CO_2 kibocsátásokon alapul.

Hulladékgázok mérhető hő, nem mérhető hő vagy villamos energia termelésétől eltérő célból történő égetése esetén a múltbeli tevékenységi szintnek azon a feltevésen kell

alapulnia, hogy a gázkeverék szénttartalmának 75%-a teljesen oxidálódik (CO₂). A hulladékgázok³⁰ égetéséből származó technológiai kibocsátásokkal kapcsolatos további útmutatásért lásd a *hulladékgázokra és a technológiai kibocsátások szerinti létesítményrészekre vonatkozó 8. sz. útmutató dokumentumot*.

---

³⁰ Beleértve a termék-referenciaértékek határain kívül nyitott kemencékben keletkező hulladékgázokat.

5 Előzetes és végleges kiosztás létesítményenként

5.1 Előzetes kiosztás

A létesítményenkénti kibocsátási egységek előzetes, összes éves mennyiségének (beleértve a CO₂-kibocsátásáthelyezési tényezőt a 2.2. fejezetben található egyenlet szerint) kiszámításához össze kell adni a létesítményrészekhez tartozó kibocsátási egységeket.

$$F_{inst,k} = \sum_i F_{i,k}$$

Ahol:

$F_{inst,k}$ A létesítményhez rendelt előzetes összes kiosztás k évben;
 $F_{i,k}$ Előzetes kiosztás az i létesítményrész számára a k évben.

5.2 Végleges kiosztás

A „villamosenergia-termelő cégnek” nem minősülő létesítmények esetében az egységek éves összes mennyiségét az alábbi módon kell meghatározni:

$$F_{inst}^{final}(k) = F_{inst,k} \times CSCF_k$$

Ahol:

$F_{inst}^{final}(k)$ A létesítményhez rendelt végleges összes kiosztási mennyiség k évben;
 $CSCF_k$ Ágazatok közötti korrekciós tényező k évben (szükség esetén).

Ha az ágazatközi korrekciós tényező bármely évben alkalmazandó³¹, akkor a „villamosenergia-termelő cégnek” minősülő létesítmények esetében az egységek végleges éves összes mennyiségét a fent bemutatott módon kell meghatározni. Azonban azokban az években, amikor az ágazatközi korrekciós tényező nem alkalmazandó, az egységek végleges éves összes mennyiségét az alábbi módon kell meghatározni:

$$F_{inst}^{final}(k) = F_{inst,k} \times LRF_k$$

Ahol:

k k év;
 $F_{inst}^{final}(k)$ A létesítményhez rendelt végleges összes kiosztási mennyiség k évben;
 $F_{inst,k}$ A létesítmény előzetes kiosztása k évben;
 LRF_k Lineáris csökkentési tényező (lásd a táblázatot az 1. sz. útmutató dokumentumban).

---

³¹ Az „ágazatközi korrekciós tényező alkalmazandó” azt jelenti, hogy az ágazatközi korrekciós tényező értéke bármely évben 1 alatti, ami a kiosztás lefelé történő kiigazítását eredményezi.

6 A múltbeli tevékenységi szint meghatározása

6.1 Alapmódszer a múltbeli tevékenységi szint meghatározására

Ahogy azt az előző fejezetben leírt lépések bemutatják, valamely létesítményrész múltbeli tevékenységi szintjének meghatározásához azt az alapmódszert kell alkalmazni, amely a létesítményrész alapidőszakra vonatkozó éves tevékenységi szintjeinek számtani átlagát veszi figyelembe, tehát: 2014-től 2018-ig vagy 2019-től 2023-ig, a kiosztási időszaktól függően, tehát:

$$HAL = \text{átlag}_{2014-2018} (\text{éves tevékenységi szintek})$$

VAGY

$$HAL = \text{átlag}_{2019-2023} (\text{éves tevékenységi szintek})$$

Az alapidőszak minden olyan évét figyelembe kell venni, amelyben a *létesítmény* legalább 1 napig működött (lásd a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet 15. cikkének (7) bekezdését).

Ennek megfelelően bizonyos esetekben figyelembe kell venni a létesítményrésznek a nulla tevékenységi szintű éveit is, ha legalább egy másik létesítményrész működött. Ez különösen azokra a létesítményekre vonatkozik, amelyek különböző, referenciaértékkel rendelkező termékeket gyártottak ugyanazon a gyártósoron. Az alábbi példák azt bizonyítják, hogy a standard módszer ilyen esetekben is működik.

1. példa

Egy üvegyárnak olyan üvegyártó gépsora van, amelyen színes és színezetlen üvegpalackok egyaránt gyárthatók. A két terméktípusra két különböző termék-referenciaérték vonatkozik. 2014–2018 során az alábbi tevékenységi szinteket érték el.

4. táblázat: Az üvegyártó létesítmény múltbeli tevékenységi szintjei

	2014	2015	2016	2017	2018
Színezett üvegpalackok	800	800	0	0	800
Színezetlen üvegpalackok	0 ³²	0	800	800	0

Mivel a létesítményre két termék-referenciaérték vonatkozik, ezért két létesítményrészt kell alkalmazni. A HAL megállapítása érdekében a 15. cikk (7) bekezdése szerint az egyes termék-referenciaértékek esetében azon alapidőszak éves termelésének a számtani átlagát kell figyelembe venni, amely alatt a **létesítmény** (azaz a létesítmény egészét kell vizsgálni, nem az egyes létesítményrészeket) legalább egy napig üzemelt:

$$HAL_{\text{színezett üveg}} = \text{átlag}_{2014-2018} (800, 800, 0, 0, 800) = 480$$

$$HAL_{\text{színezetlen üveg}} = \text{átlag}_{2014-2018} (0, 0, 800, 800, 0) = 320$$

³² Ebben az esetben a múltbeli tevékenységi szint kiszámításában figyelembe vett éves tevékenységi szint értéke 0, mivel a létesítményrész a korábbi években működött. Ha a létesítményrész 2016-ban kezdte volna meg működését, akkor a 2014-es és 2015-ös évet nem kellett volna figyelembe venni a múltbeli tevékenységi szint kiszámításakor. Az ilyen esetekkel kapcsolatos útmutatásért lásd a 6.2. fejezetet.

A létesítmény egészére vonatkozó HAL értékek összege 800, és ez tükrözi az üvegyár múltbeli tevékenységeit.

2. példa

Egy papírgyárnak olyan papírgyártósora van, amelyen 3 féle papír gyártható: újságpapír, nem bevont finompapír és bevont finompapír. A három termékféleségre három különböző termék-referenciaérték vonatkozik. 2014–2018 során az alábbi tevékenységi szinteket érték el.

5. táblázat: A papírgyártó létesítmény múltbeli tevékenységi szintjei

	2014	2015	2016	2017	2018
Újságpapír	800	0	500	700	0
Nem bevont finompapír	200	600	0	300	500
Bevont finompapír	0 ³³	400	500	0	500

Mivel a létesítményre három termék-referenciaérték vonatkozik, ezért három létesítményrészt kell alkalmazni. A HAL megállapítása érdekében a 15. cikk (7) bekezdése szerint az egyes termék-referenciaértékek esetében azon alapidőszak éves termelésének a számtani átlagát kell figyelembe venni, amely alatt a **létesítmény** (azaz a létesítmény egészét kell vizsgálni, nem az egyes létesítményrészeket) legalább egy napig üzemelt:

$$HAL_{\text{újságpapír}} = \text{átlag}_{2014-2018} (800, 0, 500, 700, 0) = 400$$

$$HAL_{\text{nem bevont finompapír}} = \text{átlag}_{2014-2018} (200, 600, 0, 300, 500) = 320$$

$$HAL_{\text{bevont finompapír}} = \text{átlag}_{2014-2018} (0, 400, 500, 0, 500) = 280$$

A létesítmény egészére vonatkozó HAL értékek összege 1000. Az első példához hasonlóan az eredmények nagyon jól tükrözik a termelési szinteket.

6.2 Múltbeli tevékenységi szint meghatározása, amikor nem a teljes alapidőszak jön számításba

Külön rendelkezések alkalmazandók arra az esetre, ha a múltbeli tevékenységi szint nem áll rendelkezésre az egész alapidőszakra. E tekintetben a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet két helyzetet különböztet meg:

- Egy létesítményrész két naptári évnél rövidebb ideig működött;
- Egy létesítményrész az üzemszerű működés megkezdése óta nem működött egy teljes naptári éven keresztül.

Ha egy létesítményrész **két naptári évnél rövidebb ideig működött** az adott alapidőszak alatt, akkor a múltbeli tevékenységi szint meghatározásához az e létesítményrész üzemszerű működésének megkezdése utáni első naptári működési év tevékenységi szintjét kell

³³ Mint fentebb, ebben az esetben a múltbeli tevékenységi szint kiszámításában figyelembe vett éves tevékenységi szint értéke 0, mivel a létesítményrész a korábbi években működött. Ha a létesítményrész 2015-ben kezdte volna meg működését, akkor a 2014-es évet nem kellett volna figyelembe venni a múltbeli tevékenységi szint kiszámításakor. Az ilyen esetekkel kapcsolatos útmutatásért lásd a 6.2. fejezetet.

figyelembe venni. Ez a módszer a létesítményen belüli minden létesítményrészre érvényes, amelynek üzemszerű működése 2017. 01. 01., illetve 2022. 01. 01. után kezdődik. Ha egy létesítményrész az alapidőszak alatt, az üzemszerű működés megkezdése után **nem működött egy teljes naptári éven keresztül**, akkor a múltbeli tevékenységi szintet akkor kell meghatározni, amikor az első teljes naptári működési év után benyújtják a tevékenységi szintről szóló jelentést³⁴.

Nincs szükség meghatározott módszerre annak figyelembe vételéhez, ha az alapidőszak alatt valamely létesítmény(rész) esetleg befejezi működését vagy a termelésben esetleg változás áll be. A tevékenységi szint változására vonatkozó szabályok minden ilyen változást automatikusan szabályozni fognak. *Az e témával kapcsolatos további útmutatásért lásd az új belépőkről és a bezárásokról szóló 7. sz. útmutató dokumentumot.*

A 4. fázisban az „üzemszerű működés megkezdése” alatt a működés első napja értendő³⁵. A „működés első napjaként” az a nap határozandó meg, amikor a tevékenységi szint nagyobb mint 0.

Az alábbi szövegdoxoz néhány példát mutat be arra vonatkozóan, hogy miként kell figyelembe venni a létesítményrészek alapidőszak alatti működését a múltbeli tevékenységi szint meghatározásában.

Példák a múltbeli tevékenységi szint kiszámítására abban az esetben, ha egy adott létesítményrész nem működik a teljes alapidőszak alatt

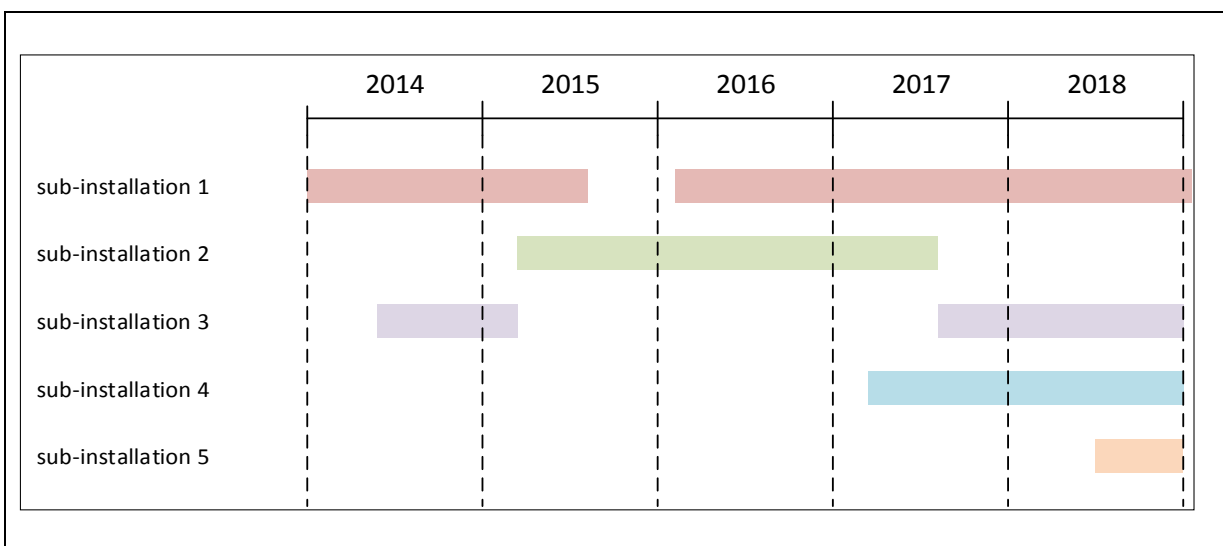
A következő példa bemutatja, hogy a különböző létesítményrészeket a múltbeli tevékenységi szint kiszámításakor hogyan kell figyelembe venni attól függően, hogy mikor kezdik meg működésüket és hogyan működnek az alapidőszak alatt a következő években.

Ebben a példában több létesítményrész szerepel, és be vannak jelölve azok az évek, amelyekben az alapidőszak alatt működtek. Feltételezzük, hogy a 2., 4. és 5. létesítményrész üzemszerű működése az alapidőszak alatt kezdődött meg, azaz korábban egyáltalán nem működtek. Az ezután következő példákban több létesítmény szerepel, amelyeket a felsorolt létesítményrészek közül egy vagy több alkot.

---

³⁴ Ez lesz a helyzet a működésüket 2018. január 1-je (illetve 2023. január 1-je) után megkezdő létesítmény(rész)ek esetében. Ezekben az esetekben a múltbeli tevékenységi szint nem fog időben rendelkezésre állni ahhoz, hogy belefoglalják a tagállami átültető intézkedésekbe, azonban a 4. fázis kezdete előtt ismer lesz.

³⁵ Eltér a 3. fázisban érvényes meghatározástól.

Létesítmény	Létesítményrészei	A múltbeli tevékenységi szint meghatározásához az egyes létesítményrészek esetében figyelembe veendő évek.					A létesítményrész 2 naptári évnél rövidebb ideig működik?	Ha igen, a múltbeli tevékenységi szinthez figyelembe veendő év
		2014	2015	2016	2017	2018		
A	1. létesítményrész	X	X	X	X	X	Nem	N. a.
B	2. létesítményrész		X	X	X		Nem	N. a.
C	3. létesítményrész	X	X		X	X	Nem	N. a.
D	4. létesítményrész				X	X	Igen	2018
E	5. létesítményrész					X	Igen	2019
F	1. létesítményrész	X	X	X	X	X	Nem	N. a.
	2. létesítményrész		X	X	X	X	Nem	N. a.
G	1. létesítményrész	X	X	X	X	X	Nem	N. a.
	3. létesítményrész	X	X	X	X	X	Nem	N. a.
H	2. létesítményrész		X	X	X	X	Nem	N. a.
	3. létesítményrész	X	X	X	X	X	Nem	N. a.
I	4. létesítményrész				X	X	Igen	2018
	5. létesítményrész					X	Igen	2019
J	3. létesítményrész	X	X		X	X	Nem	N. a.
	4. létesítményrész				X	X	Igen	2018

Példák folytatása

Összefoglalva:

- Ha egy A. létesítményrész az alapidőszak alatt az Y évben kezdi meg működését, akkor csak az Y évtől kezdődően vehető számításba (vagyis ha egy létesítmény több létesítményrészből áll, akkor ennek a létesítményrésznek NEM lesz 0 tevékenységi szintje a Y-1 évben). Ez a helyzet például a 2. létesítményrész esetében, amely 2015-ben kezdi meg működését, ezért a múltbeli tevékenységi szintjének kiszámításához soha nem kellett figyelembe venni a 2014-es évet.
- Az előző franciabekezdésben leírt helyzetek kivételével a múltbeli tevékenységi szint

kiszámításához az alapidőszak alatti minden olyan évet figyelembe kell venni, amelyben LEGALÁBB EGY létesítményrész működött (ha egy létesítményrész az alapidőszak egy vagy több éve alatt nem működik, de egy másik létesítményrész igen, akkor ezeket az éveket 0 tevékenységi szinttel be kell számítani – lásd a 6.1. fejezetben szereplő példákat). Ebben a példában a C. létesítmény esetében a 2016-os évet nem kell figyelembe venni a múltbeli tevékenységi szint meghatározásához, mivel abban az évben nem működik a létesítményrész, és a C. létesítményhez nem tartozik másik létesítményrész. Azonban a H. létesítményen belül a 3. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintjéhez figyelembe kell venni a 2016-os évet – noha a tevékenységi szintje abban az évben 0 –, mivel a H. létesítmény legalább egy napig működött abban az évben (a 2. létesítményrészsel);

- Ha egy létesítményrész az alapidőszak alatt 1 naptári évnél rövidebb ideig működik, akkor a múltbeli tevékenységi szintje az első teljes naptári működési éven fog alapulni, vagyis a 2019-es éven. Ebben a példában ez a helyzet az 5. létesítményrész esetében.

Az **új belépők** esetében az ingyenes kibocsátási egységek kiszámításához alapvetően ugyanazt a módszert kell alkalmazni, mint a már jelen lévők esetében, azaz a múltbeli tevékenységi szintet meg kell szorozni a referenciaértékkel³⁶. Egy új belépő működésének első két évében a kibocsátási egységek előzetes éves mennyiségének kiszámításához az új belépő adott évi tényleges tevékenységi szintjét kell alkalmazni³⁷.

Az új belépők számára történő kiosztásokkal kapcsolatban további részletes iránymutatásért lásd a 7. sz. útmutató dokumentumot.

A tevékenységi szint változásai következtében a kiosztásban bekövetkező változások meghatározásának módjára vonatkozó részletes szabályokat a tevékenységi szint változásáról szóló végrehajtási jogi aktus állapít meg³⁸. *További részletes útmutatásért lásd a tevékenységi szint változásáról szóló útmutató dokumentumot.*

---

³⁶ Valamint adott esetben egyéb korrekciós tényezőket (mint a CO₂-kibocsátásáthelyezési expozíciós tényező).

³⁷ Megjegyzendő, hogy ez eltér a 3. fázisban alkalmazott módszertől, amely szerint az új belépők tevékenységi szintjének meghatározásához az egyes létesítményrészek kapacitását meg kellett szorozni egy kapacitáskihasználási tényezővel (RCUF vagy SCUF).

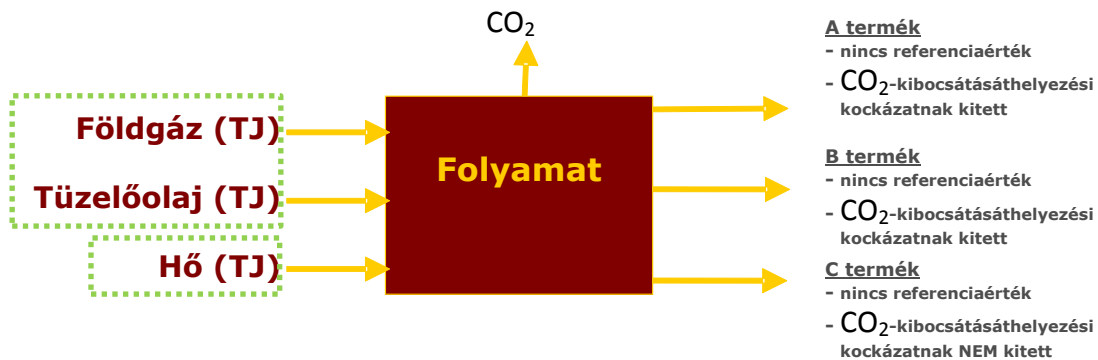
³⁸ Hivatkozás a végrehajtási jogi aktusra.

7 További példák

Ez a fejezet néhány további példával illusztrálja a létesítmények kiosztásának számítását.

7.1 1. példa: Létesítmény termék-referenciaértékek nélkül és különböző CO₂-kibocsátásáthelyezési állapotokban

Vizsgáljuk meg az alábbi létesítményt, amely három terméket (A, B és C) gyárt, ezek közül az A és a B CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak van kitéve, a C azonban nincs.

8. ábra: Hány létesítményrész van jelen ennél a létesítménynél?

Mivel az A, B és C termékekre vonatkozóan nincs termék-referenciaérték, a tartalék-referenciaértékeket kell alkalmazni. Amennyiben nincsenek kiosztásra jogosult technológiai kibocsátások, akkor csak a hő- és tüzelőanyag-referenciaértékeket kell használni. Mivel a CO₂-kibocsátásáthelyezési állapota nem azonos minden termék esetében, ezért összesen négy létesítményrész van.

1. Hő-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek kitétt termékek (A és B) esetében;
2. Hő-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek (C) nem kitétt termékek esetében;
3. Tüzelőanyag-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek kitétt termékek (A és B) esetében;
4. Tüzelőanyag-referenciaérték a CO₂-kibocsátásáthelyezésnek (C) nem kitétt termékek esetében.

Az egyes létesítmények múltbeli tevékenységi szintjének számításához csak az adott termék(ek) gyártásához szükséges hő (vagy tüzelőanyag) részt kell figyelembe venni:

- Az 1. létesítményrész HAL értékét az A és B termékek gyártásához felhasznált mérhető hő alapján kell számítani;
- A 2. létesítményrész HAL értékét a C termék gyártásához felhasznált mérhető hő alapján kell számítani;

- A 3. létesítményrész HAL értékét kizárólag az A és B termékek gyártásához felhasznált tüzelőanyag alapján kell számítani, nem beleszámítva a mérhető hő előállításához felhasznált tüzelőanyagot
- A 4. létesítményrész HAL értékét kizárólag a C termék gyártásához felhasznált tüzelőanyag alapján lehet számítani, nem beleszámítva a mérhető hő előállításához felhasznált tüzelőanyagot

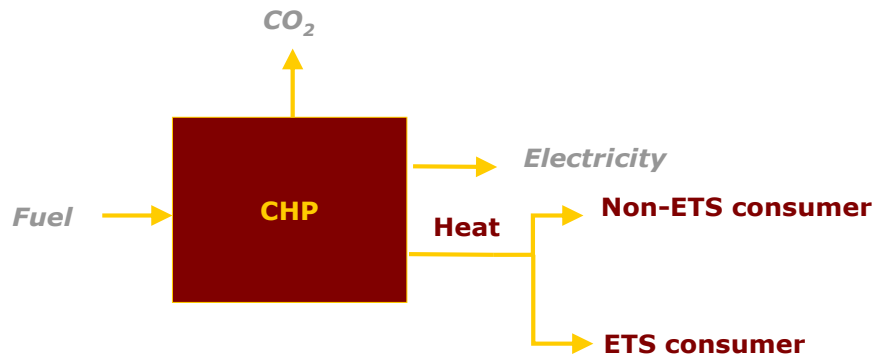
Az alkalmazandó adatokra vonatkozó útmutató az *adatgyűjtésről szóló 3. útmutató dokumentumban* található.

7.2 2. példa: Kapcsolt hő és villamos energia (CHP)

CHP létesítmény esetében (lásd: [9. ábra](#)) a létesítmény mind hőt, mind villamos energiát termel:

- A villamos energia termelése nem jogosult ingyenes kiosztásra.
- A hő termelése jogosult ingyenes kiosztásra:
  - A CHP létesítmény nem részesül semmilyen ingyenes kiosztásban a másik **ETS fogyasztónak** szánt hő részeként, mivel a másik ETS hőfogyasztó az általa felhasznált hő után ingyenes kiosztásban részesül.
  - A CHP létesítmény ingyenes kiosztásban részesül a **nem-ETS fogyasztók** részére exportált hőre és a létesítménynél felhasznált hőre vonatkozó hő-referenciaérték szerint, ha ezt a hőt nem villamos energia termelésére használják. A hőmennyiségnek csak ezt a részét szabad figyelembe venni a CHP hő-referenciaérték szerinti létesítményrészére vonatkozó múltbeli tevékenységi szint megállapításakor.

Alapértelmezésben a nem-ETS fogyasztók nem minősülnek CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitettnek. Amennyiben a CHP üzemeltető bizonyítani tudja, hogy egyik ilyen nem-ETS hőfogyasztója vélhetően CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitettnek minősül, szükség lehet arra, hogy a létesítményrészt 2 hő-referenciaérték szerinti létesítményrészre ossza fel: az egyik azokra a nem-ETS hőfogyasztókra vonatkozik, amelyek CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitettnek minősülnek, a másik pedig azokra a nem-ETS fogyasztókra, akik nem minősülnek kitettnek.

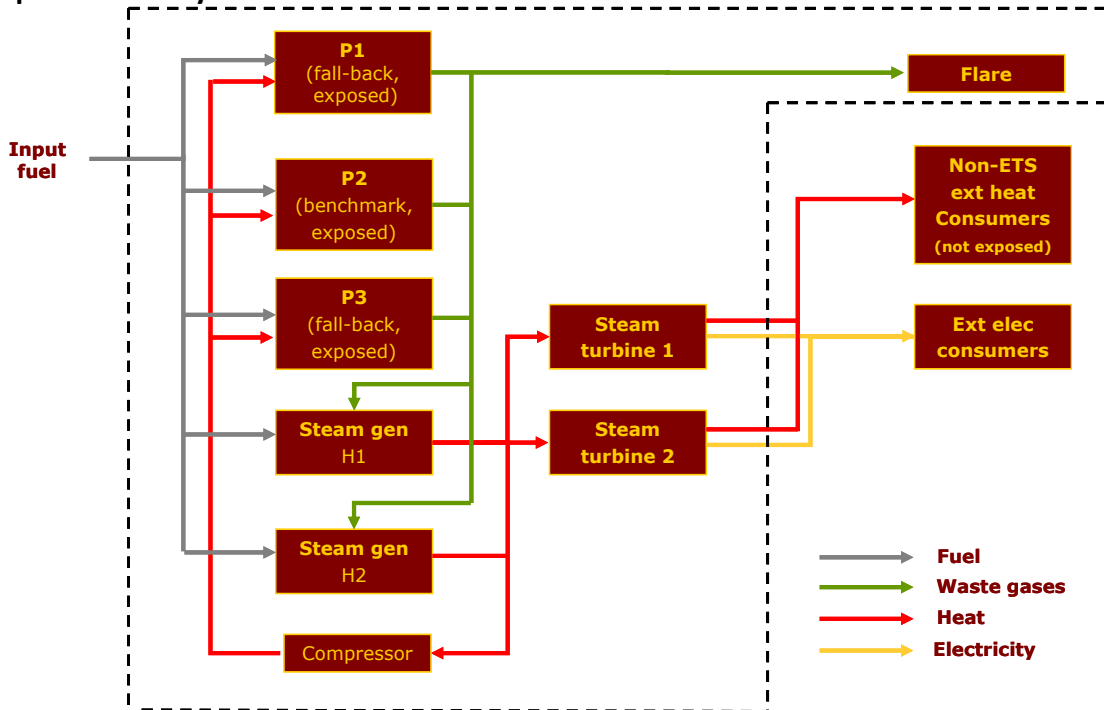
9. ábra A CHP létesítmény sematikus rajza

Fuel
CO₂
CHP
Electricity
Heat
Non-ETS consumer
ETS consumer

Tüzelőanyag
CO₂
CHP
Villamos energia
Hő
Nem-ETS fogyasztó
ETS fogyasztó

7.3 3. példa: Összetett példa

1. kép – valamennyi módszer kombinálása

Input fuel
P1 (fall-back, exposed)
P2 (benchmark, exposed)
P3 (fall-back, exposed)
Steam gen H1

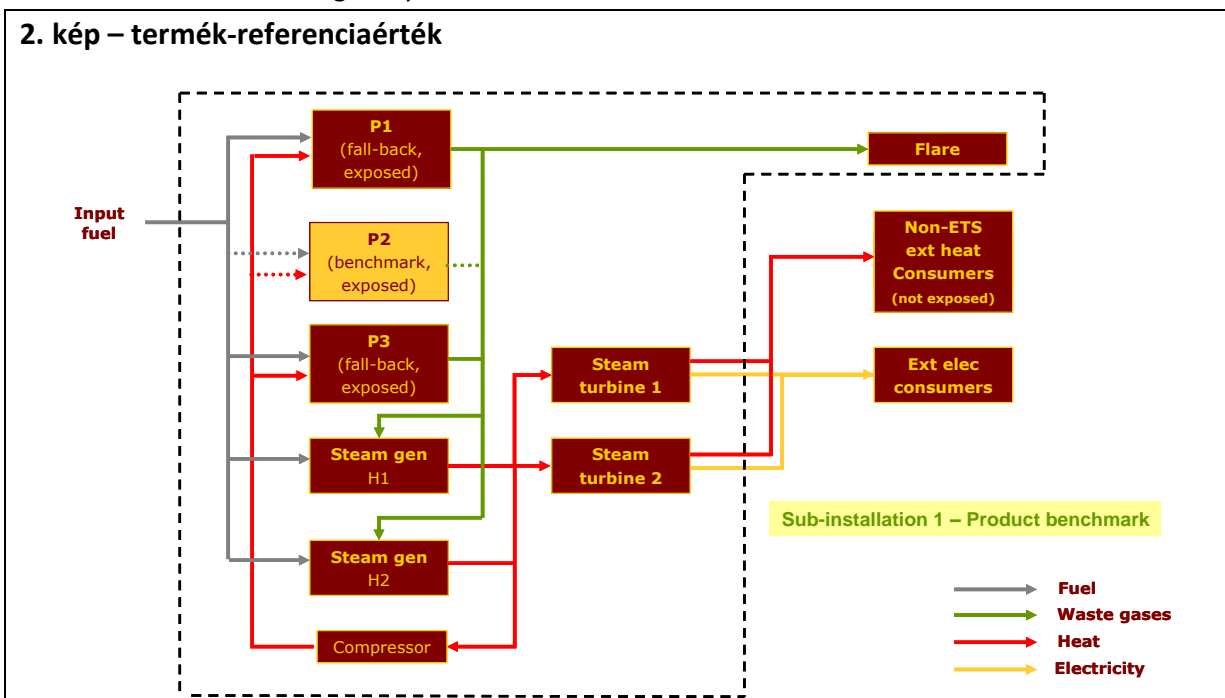
Tüzelőanyag ráfordítás
P1 (tartalék, kitett)
P2 (referenciaérték, kitett)
P3 (tartalék, kitett)
Gőzgenerátor H1

Compressor
 Steam turbine 1
 Flare
 Non-ETS ext heat Customers (not exposed)
 Ext elec consumers
 Fuel
 Waste gases
 Heat
 Electricity

Kompresszor
 Gőzturbina 1
 Fáklya
 Nem-ETS külső hőfogyasztók (nem kitett)
 Külső villamos energia fogyasztók
 Tüzelőanyag
 Hulladékgázok
 Hő
 Villamos energia

- A létesítmény engedélyének határai szaggatott vonalként láthatók.
- Az egyes keretekben azok a fizikai egységek szerepelnek, ahol egy vagy több ipari eljárás történik
- Az ábra zsúfoltságának elkerülése érdekében az üvegházhatásúgáz-kibocsátások nem láthatók ezen a példán, de az egyes technológiai egységekre vonatkozóan relevánsak és azokhoz rendelőndők.
- A színes vonalak a technológiai egységek bemenő és kimenő energia áramait mutatják.
- A P1, P2 és P3 olyan három technológiai egységre vonatkozik, amelyekben termék készül.
  - A P2 esetében van termék-referenciaértékkel rendelkező termék van.
  - A P1 és P3 esetében nincs termék-referenciaértékkel rendelkező termék.
- CO₂-kibocsátásáthelyezés
  - A P1, P2 és P3 jelentős CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak van kitéve.
  - A külső hőfogyasztók nem kitettek.
- Nem történik biztonsági fáklyázás

2. kép – termék-referenciaérték

Sub-installation 1 – Product benchmark

1. létesítményrész – termék-referenciaérték

1a. lépés: A termék-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása

A létesítménynek 1 olyan terméke van, amelyre termék-referenciaérték vonatkozik (ezért n=1). A termék gyártásához a P2 technológia egység van azonosítva.

1b. lépés: A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése

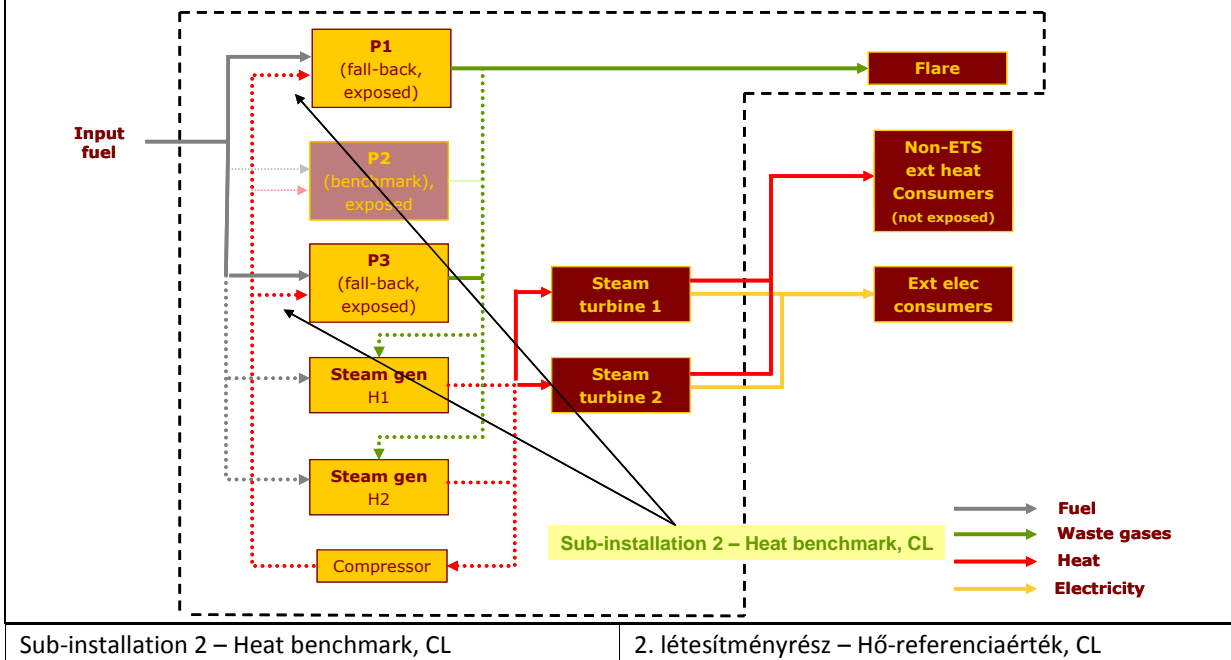
- Az 1. létesítményrész megfelelő energiaáramait szaggatott nyilak jelölik.
- Az 1. létesítményrészben (P2) tüzelőanyag és hő jelenti a ráfordítást, illetve hulladékgázok és kibocsátások (nem látható) mennek ki onnan, és ezek vannak a létesítményrészhez rendelve.
- A tüzelőanyag és hő ráfordítás mennyisége (energia egységben megadva) nem befolyásolja az 1. létesítményrész ingyenes kiosztási mennyiségét, de ismeretük szükséges, mivel nem rendelhetőek más létesítményrészekhez.

1c. lépés: A múltbeli tevékenységi szint meghatározása

- Az 1. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintjének meghatározása a P2 termék múltbeli gyártási szintjein alapul.

3. kép – hő-referenciaérték; CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának kitett

Sub-installation 2 – Heat benchmark, CL

2. létesítményrész – Hő-referenciaérték, CL

2a. lépés Egy vagy több hő-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása

- A létesítmény mérhető hőt fogyaszt a termék-referenciaérték határain túl (P1 és P3), és hőt exportál nem-ETS fogyasztók részére.
- A technológia egységek (P1 és P3) CO₂-kibocsátásáthelyezési kockázatnak kitettnek minősülnek, míg a nem-ETS fogyasztók nem. Ezért két hő-referenciaérték szerinti létesítményrészt kell megállapítani.

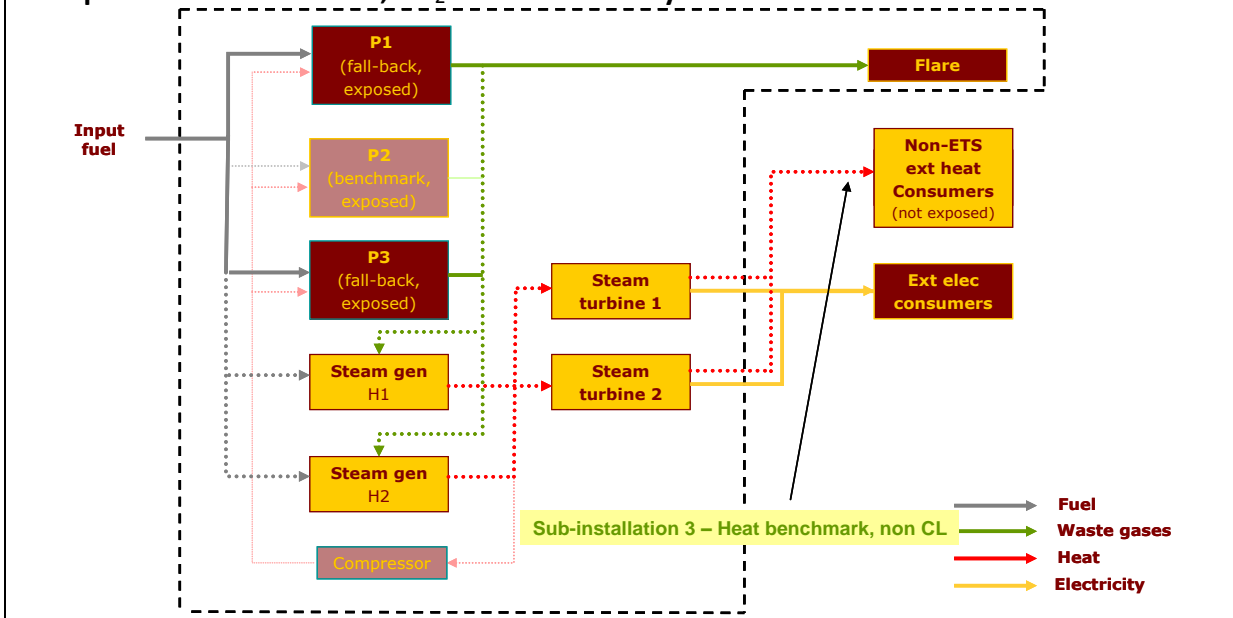
2a és 2b lépés, a megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése (2. létesítményrész)

- A 2. létesítményrész számol el a P1 és P3 által fogyasztott hővel, az ennek a hőnek az előállításához kapcsolódó kibocsátásokkal és az ennek a hőnek az előállításához használt energiaáramokkal.
- A hőtermeléshez hulladékgázokat és tüzelőanyagot égetnek a 2 gőzgenerátorban; a termelt hő egy részét más fogyasztók is fogyasztják. A 2. létesítményrész ezért a gőzgenerátorokban felhasznált hulladékgázok és tüzelőanyag egy részével, illetve a vonatkozó kibocsátások egy részével számol el.

2c. lépés A múltbeli tevékenységi szint megállapítása (2. létesítményrész)

- A 2. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje a P1 és P3 által felhasznált hőmennyiségen alapul.

4. kép – hő-referenciaérték; CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának nem kitett

Sub-installation 3 – Heat benchmark, non CL

3. létesítményrész – Hő-referenciaérték, nem CL

2a és 2b lépés, a vonatkozó bemenő és kimeneti áramok hozzárendelése (3. létesítményrész)

- 3. létesítményrészt kell meghatározni a CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának *nem* kitett termékek gyártásához felhasznált mérhető hő előállításának esetében. Ebben a példában a fogyasztók nem-ETS üzemek, ezért a kiosztásban a hőtermelő részesül (mivel nem-ETS üzem nem részesülhet a kiosztásban).

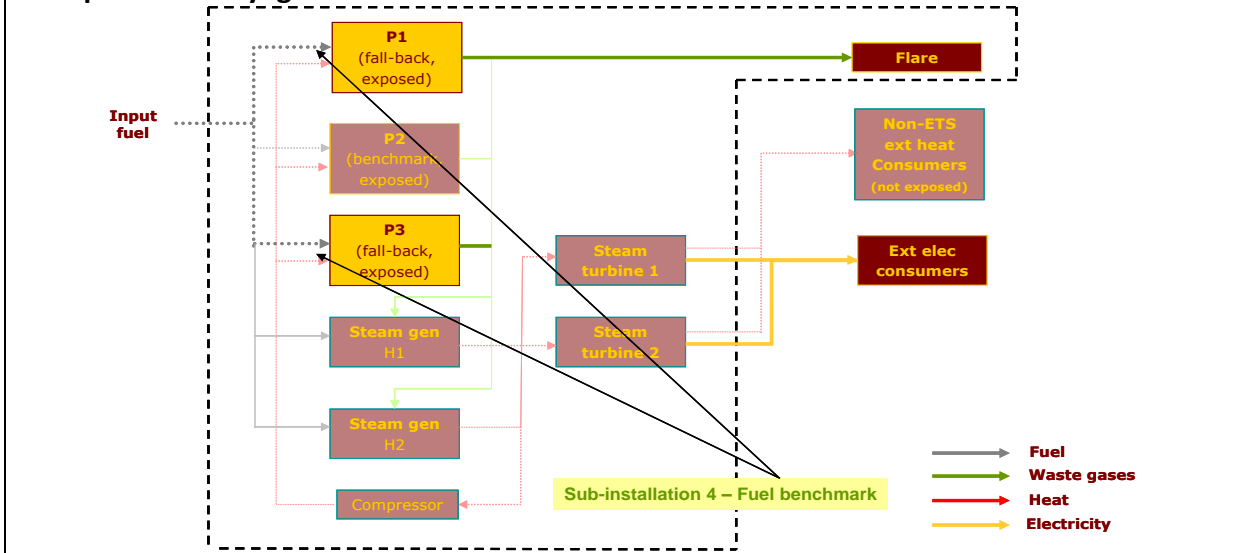
Ha a külső hőfogyasztó egy másik ETS-létesítmény lett volna, az ingyenes kiosztásban a hőfogyasztó részesülhetne, és ezért ez a létesítményrész nem lehetne a jelenlegi létesítmény része.

- A 2. létesítményrészhez hasonlóan a 3. létesítményrész a gőzgenerátorokban elfogyasztott hulladékgázok és tüzelőanyag egy részét és a vonatkozó kibocsátások egy részét számolhatja el (csak a hulladékgázok kibocsátásainak „fogyasztói részét” tekintve – lásd a 8. útmutató dokumentumban a részletes leírást). A 2. és 3. létesítményrészek együttesen számolják el a mérhető hő létrehozásához felhasznált tüzelőanyagok teljes mennyiségét és a vonatkozó kibocsátásokat.

2c. lépés A múltbeli tevékenységi szint megállapítása (3. létesítményrész)

A 3. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintje a nem-ETS fogyasztók részére exportált hőmennyiség alapján.

5. kép – tüzelőanyag-referenciaérték

Sub-installation 4 – Fuel benchmark

4. létesítményrész – Tüzelőanyag-referenciaérték

3a. lépés Egy vagy két tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész meghatározása

- A példában látható létesítmény két olyan technológiai egységet (P1 és P3) foglal magába, ahol tüzelőanyagot égetnek közvetlen fűtési célokra. Mindkét egység olyan termékeket gyárt, amelyek CO₂-kibocsátásáthelyezés kockázatának vannak kitéve, és ezért azokra ugyanaz a létesítményrész (4. létesítményrész) vonatkozik.

3b. lépés A megfelelő ráfordítások és teljesítmények hozzárendelése (4. létesítményrész)

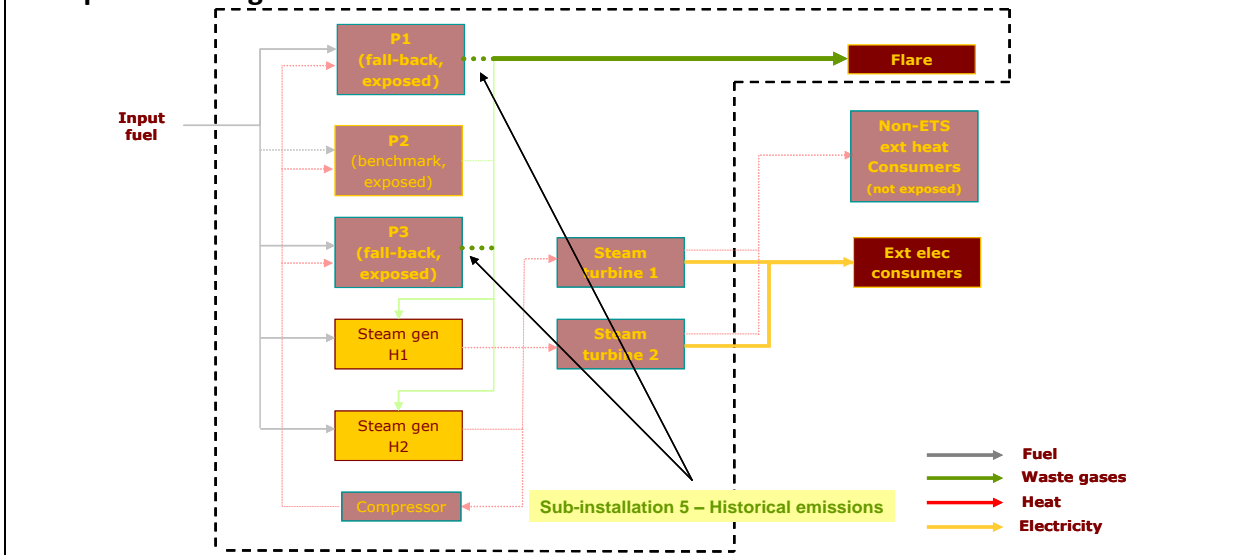
- A tüzelőanyag felhasználás jelenti a bemenetet, a kibocsátások pedig a kimenetet.

Ha biztonsági fáklyázásra került volna sor (ebben a példában nincs biztonsági célú fáklyázás), a biztonsági fáklyázáshoz felhasznált tüzelőanyag és/vagy hulladékgáz szintén vonatkozó ráfordítás lenne.

3c lépés A múltbeli tevékenységi szint meghatározása (4. létesítményrész)

- Ebben az esetben, mivel a tüzelőanyag egy része hulladékgázzá alakul, figyelmesen kell kiszámítani a 4. létesítményrész múltbeli tevékenységi szintjét. A HAL értékben nem szerepelhet a tüzelőanyag hulladékgázzá alakuló része (lásd a 8. útmutató dokumentumban, hogyan történik ez.; az útmutató ugyanezen a példán alapul.

6. kép – technológiai kibocsátások múltbeli értékei

Sub-installation 5 – Historical emissions

5. létesítményrész – Múltbeli kibocsátások

4a. lépés Egy vagy két technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész meghatározása

- A példában látható üzem esetében a P1 és P3 által előállított hulladékgáz fáklyázhatók (nem biztonsági okokból) vagy a gőzgenerátorokban való égetésre használhatók.
- A fáklyázás (a biztonsági fáklyázástól eltekintve) nem jogosult az ingyenes kiosztásra, a hulladékgázok két gőzgenerátorban való felhasználását pedig már lefedte a 2 hő-referenciaérték (3. és 4. képek).
- Ezért az 5. létesítményrész meghatározásakor a P1 és P3 hulladékgázainak előállítására vonatkozó múltbeli kibocsátásból kell kiindulni, a hozzárendelendő vonatkozó áram pedig a termelt hulladékgázok árama.

4b. lépés A vonatkozó bemenetek és kimenetek hozzárendelése (5. létesítményrész)

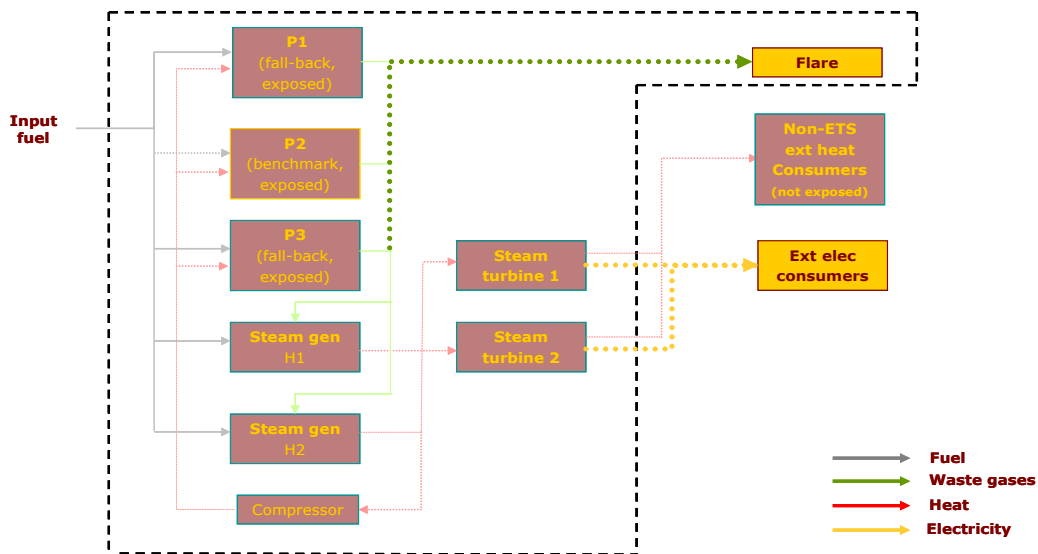
A vonatkozó bemenetek és kimenetek:

- A CO₂ mennyisége a hulladékgázban
- A tökéletlenül elégett szén mennyisége a nem elfáklyázott hulladékgázban.
- A nem elfáklyázott hulladékgáz energiatartalma.
- A hulladékgáz előállításához szükséges tüzelőanyag.

4c. lépés A múltbeli tevékenységi szint megállapítása (5. létesítményrész)

A múltbeli tevékenységi szint számításához a hulladékgázokban lévő CO₂-t (a hulladékgázokban lévő teljesen oxidált szenet) és a hulladékgázokban levő, tökéletlenül elégett szén égetéséből származó kibocsátásokat kell figyelembe venni, LEVONVA az azonos energiatartalmú földgáz mennyiség égéséből származó kibocsátásokat. Figyelembe kell venni, hogy a hulladékgázra vonatkozó kiosztásban a hulladékgáz fogyasztója, nem pedig a gyártója részesül. Ez ebben a példában nem releváns, mivel a hulladékgázt ugyanabban a létesítményben állítják elő és fogyasztják el. A hulladékgázok kibocsátásainak kiosztására vonatkozó további információk a 8. útmutató dokumentumban találhatóak.

7. kép – nem jogosult kibocsátások

A létesítményrészre vonatkozó példa utolsó lépésében a nem jogosult kibocsátások, tehát a villamosenergia-termelés vagy a biztonsági fáklyázástól eltérő fáklyázás által okozott kibocsátások hozzárendelését kell elvégezni. Mivel ezek a kibocsátások nem jogosultak ingyenes kiosztásra, nem szükséges létesítményrész ezeknél a kibocsátásoknál. Ehelyett emlékeztető tételekként szerepelnek a tevékenységek és kibocsátások teljes listájában, az egyensúly, illetve annak biztosítása céljából, hogy semmit nem számoltak el kétszer stb.

Ebben a szakaszban az üzemeltetőnek ellenőriznie kell, hogy az összes azonosított forrás (például az energia ráfordítások és kibocsátások) létesítményrészhez lettek-e rendelve, vagy a nem jogosultak listájában szerepelnek-e; minden egyes forrás (rész) hozzárendelése csak egyszer végezhető el.

A. melléklet: Összehasonlítás a 2011. évi 2. sz. útmutató dokumentummal

Az alábbi táblázat bemutatja, hogyan feleltethetők meg egymásnak a 2011. évi 2. sz. útmutató dokumentum különböző szakaszai és a jelenlegi, 2019-es változat szakaszai, és hol tárgyalják a legfontosabb témaköröket. Kérjük, vegye figyelembe, hogy a felülvizsgált EU ETS irányelv és a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet új szabályai következtében a két verzió egyes szakaszainak tartalma jelentősen eltérhet. A „-” azt jelzi, hogy a kérdéskörre az adott útmutató dokumentum (GD) nem tér ki.

Tartalom	Vonatkozó szakasz		Megjegyzések
	2011 GD2	2019 GD2	
Bevezetés	1	- GD1- ben	A 2019 GD2 a 2019 GD1 általános bevezető fejezetére hivatkozik.
Az útmutató dokumentumok állapota	1.1	- GD1- ben	
A CIM útmutató dokumentumok háttere	1.2	- GD1- ben	
Az útmutató dokumentumok használata	1.3	- GD1- ben	
Kiegészítő útmutató	1.4	- GD1- ben	
A jelen útmutató dokumentum alkalmazási köre	1.5	1	
A kiosztási módszerek áttekintése	1.5	2	
Mikor melyik létesítmény-szintű módszer alkalmazandó?	1.5	2.1	A 2019 GD2-ben szerepel a távfűtésre szolgáló létesítményrész és a kapcsolódó fogalmak áttekintése is
A CO ₂ -kibocsátásáthelyezés hatása	- GD5- ben	2.2	A 2011 GD5 CO ₂ -kibocsátásáthelyezéssel kapcsolatos tartalmait (frissítve) áthelyezték a 2019 GD2-be
A létesítmény felosztása létesítményrészekre	2	3	A távfűtésre szolgáló létesítményrész szerepel a 2019 GD-ben
Termék-referenciaérték szerinti	2.1	3.1	

létesítményrészek meghatározása			
Hő-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása	2.2	3.2	
Távfűtésre szolgáló létesítményrészek meghatározása	-	3.3	
Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrészek meghatározása	2.3	3.4	
Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrészek meghatározása	2.4	3.5	
A létesítményrészenkénti kiosztás meghatározása	3	4	A távfűtésre szolgáló létesítményrész is szerepel a 2019 GD2-ben ; továbbá frissített egyenletek/példák a számtani átlagra a középértékek helyett a múltbeli tevékenységi szint meghatározásához
Termék-referenciaérték szerinti létesítményrész	3.1	4.1	
Hő-referenciaérték szerinti létesítményrész	3.2	4.2	
Távfűtésre szolgáló létesítményrész		4.3	
Tüzelőanyag-referenciaérték szerinti létesítményrész	3.3	4.4	
Technológiai kibocsátás szerinti létesítményrész	3.4	4.5	
Előzetes és végleges kiosztás létesítményenként	4	5	A távfűtésre szolgáló létesítményrész szerepel a 2019 GD2-ben
Alap kiosztás	4.1	-	Törölve a 2019 GD2-ben, mivel már nem releváns
Előzetes kiosztás	4.2	5.1	
Végleges kiosztás	4.3	5.2	
Kezdeti kapacitás meghatározása	5	-	Törölve a 2019 GD2-ben, áthelyezve a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet alatt a tevékenységi szint változásaira vonatkozó kiosztás szabályairól szóló EU-rendeletszabályokról szóló külön GD-be

A múltbeli tevékenységi szint meghatározása	6	6	
Az alapidőszak kiválasztása	6.1	-	Törölve a 2019 GD2-ben, mivel már nem releváns
Alapmódszer	6.2	6.1	
Múltbeli tevékenységi szint meghatározása, amikor nem a teljes alapidőszak jön számításba	6.3	6.2	
Változások a kapacitásban	6.4	-	Törölve a 2019 GD2-ben, áthelyezve a kiosztás szabályairól szóló EU-rendelet szerinti tevékenységi szint változásokról is szóló 2019 GD7-be.
További példák c. fejezet	7	7	